

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrške dežele za vse leto 25 K, za pol leta 18 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znača poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljavne naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od piterostopne petit-vrste po 12 h, če se se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Doplaji naj se izvoli frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knafovih ulicah št. 5, iu sicer uredništvo v I. nadstropju, upravljanje pa v pritličju. — Upravnemu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Po občinskih volitvah v Ribnici.

Iz Ribnice, 6. januarja.

Iz 17 naprednih in 9 odbornikov nasprotnne stranke obstoječi novi obč. odbor je zadnjega due starega leta volil župana in starešinstvo. S tem so končane občinske volitve ter smemo z izidom biti zadovoljni. Ni pa zadovoljen „Slovenčev“ novičar. Po večem sečnem pripravljanju je bilo pričakovati že več boja. Razburjenje se je poleglo in volitev starešinstva se je vršila skoro soglasno. Županom je izvoljen g. Jos. Klun, kateri je že preje več let županova in si pridobil mnogo zaslug za občino. Upamo, da bode tudi sedaj svojo delavno silo in svojo spremnost posvetili v blagor občini. Enoglasno je bil izvoljen tudi njegov namestnik gospod dr. Schiffer in dva svetovalca, drugi z večino glasov, med njimi tudi dva odbornika kmetske stranke. Ker je imela napredna stranka v prvem razredu $\frac{4}{5}$ in v drugem $\frac{2}{3}$ večino, izid že izpočetka ni mogel biti dvomljiv. Zaradi tega klerikalci v teh razredih niso poskušali svoje srdečne ter se niso udeležili volitev. V tretjem razredu pa imajo vnanji kmetje veliko večino, v tem razredu tržani niso mogli resno misliti na zmago. „Slovenčev“ novičar potruje, da tudi v tem razredu volivci niso bili edini, in pravi, da so nekateri kmetje delali zgago in intrige. Je že tako. Dokler kmetje slepo ubogajo in volijo po ukazu kaplanov, so jim zavedni in neustrašeni katoliško-narodni može, ko se jim pa prične daniti in se skušajo postaviti na svoje noge, so jim slamorezci, ljudje, ki delajo le zgago in ki se razumejo na politiko le toliko, kakor zajec na boben. Ker je bilo že izpočetka popolnoma jasno, da klerikalci v prvih dveh razredih ne morejo zmagati, bi bil g. kaplan Travan lahko opustil svoje napore zoper vol. imenike. S tem so se samo volitve zavlekale za nekoliko mesecov in provzročile občini nepotrebnih stroškov. Zaradi tega se lahko njemu očita, da je zgago delal in žajfo pegril. G. Travnu se je z delo,

da nekateri tržani preveč davka plačujejo ter se v tem oziru populoma strinjam z dotednimi davkoplacačevalci.

Ako se pomisli, kako so pred štirimi in tremi leti nastopali klerikalci zoper napredne tržane, da na primer v krajni šolski svet niso volili nobenega zastopnika iz trga, akoravno mora trg pokrivati veliko večino šolske potrebščine, je umevno, ako so jih hoteli nekateri tržani posnemati in jim vračati z enako mero. Klin s klinom! Vendar ne moremo odobravati tega stališča. V štirih letih se je v Ribnici precej spremenilo. Mnogi uvidevajo, da se politika nestrenosti in brezozirnosti, kateri je uvel bivši ribniški kaplan Brešar, ni obnesla in da je bila posebno v gospodarskem oziru pogubna. G. Brešar je nastopal brezozirno proti trgovcem in obrtnikom, kateri se mu niso udali, in delal za bojkot. Napenjal je struno toliko časa, da je počila in da je tudi njegov naslednik navzlie vsem naporom ne more zadržati. Ako smo to postopanje, katero je res škodovalo nekaterim trgovcem in obrtnikom, še več pa tistim, katerim se je obetalo, da se jim boče pomagati, vedno obsojali, ga tudi danes ne moremo odobravati. Krivica ostane krivica, bodisi da jo zagovarja graščak ali kaplan. Ne posnemajmo tedaj Brešarjeve politike, bodimo pravični tudi v politiki, pustimo poleg sebe živeti tudi druge, norce briti pa tiste, kateri za to plačujejo patent.

Na misel nam ne pride, da bi tiste kmete in obrtnike nasprotnne stranke, katerim razmerno dobro gre, zavidali za njihovo blagostanje. O pravem napredku se more le tedaj govoriti, kadar napredujejo vsi sloji naroda in si ne prizadevajo uničiti drug drugega. Pri pametnem gospodarskem delu se morejo in morajo najti stranke. Ako nastopamo složno, nam vlada ne bode mogla delati takih krivic, kakor n. pr. glede ustavovitve okr. bolniške blagajnice. Ob volitvah so prišli na plan tudi takozvani radikalci. Radikalizem sam ob sebi še nič hudega, nikaka nesreča, ako se radikalci drže gotovih načel in so

kolikor toliko dosledni. Med tržani celo pogrešamo narodnih radikalcev, med kmeti jih pa sploh ni. Kdo pa je radikal? Pri nas hoče veljati za radikala, kdor kričeče in uničuje kritikuje delo drugih, kdor n. pr. trdi, da se v Ribnici že skoro 20 let ni ničesar storilo za trg. Posojilnica, železniška postaja, dovozna cesta, pungerške ulice, delitev brezja, vodovod, ubožna hiša, lekarna in most, vse to je kar z neba padlo na srečni trg.

Radikal je tisti, kdor se jezi nad tem, da „Slovenec“ ne napada njega, ampak g. V., in ki očitno in strastno napada zmerne napredne kandidate, sam pa voli klerikalca. Žapeljani kmetje, težrtve razmer, so mu renegati.

Radikal je tudi obrtnik, ki zna prav krepko udrihati po klerikalcih, kadar išče pomoč pri liberalcih, kateri je vnet za kanalizacijo in razsvetljavo trga, hoče pa odpraviti občinske naklade na užitino ter zahteva, da napravijo kanalizacijo in razsvetljavo Slemenke, ki donašajo jabolka in gobe v trg, šolo pa zidajo Kočeveci s palicami in Kranjčani s svojimi „arabji.“

Radikal bi bil tudi tisti trgovec, ki bi na svojo prodajalnico nabil napis, da klerikalni kmetom ni dovoljen vhod. Najbolj radikalno bi pa bilo, ako se napravi kitajski zid pri trgu in pri vhodih postavijo radikalci na stražo, da ne uide kaki kmetski „renegat“ v trg.

Toda do tega ne pride. Delajmo na to, da se trg loči od kmetskih občin, ker ima že njimi večkrat različne interese, a zaplankati ga ni treba. Klerikalnim vodjem bi svetovali, da odpravijo farovški plot na spodnjem delu trga in odmaknijo mrtvo roko od lepega sveta, da se bode mogel trg razvijati. S tem si bodo ložje pridobili tržane, kakor z nepotrebnim, s trte izvitim gospodarskim bojem.

Dopisniku »Slovenca« je poseben tra v peti tržka posojilnica, ter pravi kmetom, »da so si sami izredili na prah gada, kateri jih sedaj pikat«, da je prišla na površje »frakarija« (tržki očetje: Klun, Picek, Pirker, Podboj, Marko in Janez so

si že naročili nove frake po najnovjem krovju!, kmetje pa zdihujejo pod tem jarmom kot brezpravni. To bi bilo res žalostno, ako bi bilo resnično in ne samo fantazija dopisnika. Posojilnica se je ustanovila leta 1888, prva v kočevskem okraju. Ročilo je ni sovraštvo, ampak gospodarska potreba. Ogibala se je politike ter že 17. leto izborno posluje, darovala je že mnogo tisočakov za občekoristne namene, strankarskih domov si ni zidala ter danes tako trdno stoji, da ne bode, kolikor je mogoče človeku soditi, nihče škode trpel, kdor je zaupal svoj denar posojilnici, katera bode gotovo že mnogo koristila občinam. Liberalci niso zapeljali kmetov v nobeno društvo, kjer bi moral plačevati izgube. Po desetletnem nesebičnem in poštenem delovanju posojilnica se je v Ribnici ustanovila druga konkurenčna posojilnica v zvezi s konsumnim društvom in z odkritim namenom, izpodkopati trdno stališče stare posojilnice in uničiti neubogljive trgovce.

Poskus se ni posrečil, ker ni imel poštene, realne podlage. Sovraštvo in zavist nista pripravna temelja za gospodarska podjetja. Nakopali ste le delo, skrb in škodo tistim, katerim ste izročili varstvo teh društev. »Slovenčev« dopisnik naj nam blagovoli povedati, katera posojilnica dela za ljudstvo solidnejše in ceneje, kakor naša stara, in komu koristi nova? Pove naj nam tudi, koliko koristi ljudstvu »Ljudska posojilnica v Ljubljani«, katero imenujete pri slovenski denarni zavod v deželi, in kam deva dobičke? Nam je le toliko znano, da daje odvetniku dr. Susteršču tako lahke, kakor mastne dohodke, kaj pa ima slovenski narod od tega, ne vemo.

Vojna na Daljnem Vztoču.
„Storili smo, kar je bilo močce v človeških močeh.“

General Steselj je poslal 1. t. m. carju tole poročilo:

Včeraj zjutraj so Japonci razstrelili pod forom štev. 3. ogromne mine in nato odkrili uničajoč ogenj ob celi fronti naših utrdov.

Malo posadko tega fora so deloma pokopale razvaline, dočim se je ostalim posrečilo, da so se rešili. Po dveurnem obstrelijanju so Japonci naskočili kitajski zid pri foru št. 3. in prodrli do Orlovega gnezda. Odbili smo dva sovražna navalna. Naše baterije so povzročile Japoncem mnogo škode. Ker ni bilo mogoče držati kitajskega obzida, sem ponoti posadki ukazal, naj se umakne na sosedne griče in podpira desno krilo na Veliki gori. Večji del vzhodne fronte se že nahaja v japonskih rokah. Tudi v novih pozicijah se ne bodo mogli dolgo držati in kapitulacija je neizogibna. Vendar pa je še vse v božjih rokah. Polkovna poveljnika Gandurin in Semenov sta ranjena, junak Gandurin zelo težko.

Poveljnik fora št. 3 kapitan Sedov je bil pri eksploziji ubit.

Naš veliki gospodar naj bode nam milostljiv. Mi smo storili, kar je bilo mogoče v človeških močeh. Sodi naj nas, toda sodi naj milostno. Ednajst mesecov neprestano trajajoča borba je izcrpala naše moči.

Četrtnika braniteljev od katerih pa je bila polovica bolna, je brez vsake podpore branila utrdbe, ki so se razprostirale 27 vrst daleč, ne da bi si privoščila le za hip počitka. Vojaki so postali sencam enaki.

11. decembra so Japonci obstreljivali z Visoke gore naše vojne ladje ter jih potopili z edino izjemo »Sebastopol«, ki je utekel v zunanjeno luko in že sedaj štiri dni odbija nočne napade japonskih torpedov. Danes so dobili Japonci vnovič 6 do 10 bataljonov na pomoč. Vsi okopi pred trdnjavjo so armirani z malimi topovi in s puškami na stroj. Pripravljeni smo na nov naval. Japonci obstrelijujo z enajstpalčnimi topovi

LISTEK.

Pot rešitve.

Težke in nevesele so naše razmere. Politična nasprotja so toliko, da vselej njih trpi vse družabno in narodno življenje. Boj za obstanek je težji in hujši kakor kdaj poprej. Vsa sreča je prevzela neka malodušnost, ki je pregnala srečo in zadovoljstvo, povrh pa trka z mogočno roko na vrata socialno vprašanje.

Zavladal je nekak kaos in strahom se ozirajo rodoljubi, kdo da nas popelje iz teh razmer, kje je tista moč, ki je vstanu narediti konec tem težavam, zatreći vsa nasprotja ter ustvariti pogoje splošne sreče in blaženstva.

Mnogo je ljudi, ki tretpetajo išejo tega rešitelja, to silo, ki naj bi bila za nas tó, kar je bil Mojzes za Žide, ki bi naj slovenstvo iz sedanjega Egipta pripeljala v obljubljeno deželo.

Oj, kako so ljudje kratkovidni. Noč in dan si helijo glave s tem vprašanjem, študirajo debele kojige, ki so tako polne modrosti, da se je

že marsikakemu čitatelju zmešalo, razmišljajo, računajo, ugibajo, da se jim bodo še možgani izsušili, a ne vidijo, da je rešitelj že med njimi, da imamo že organizacijo, ki je vstanu ozdraviti človeško družbo vseh bolečin, odpraviti vse slabosti, rešiti vse probleme in rešiti tudi socialno vprašanje.

Ta rešitelj je — tretji red sv. Frančiška.

Rojaki in rojakinje, prevezite svoja telesa s štriki tretjerednikov in tretjerednic sv. Frančiška in vsemu slu bode konec!

Kdor meni ne verjame, naj vzame v roke »Cvetje z vrtov sv. Frančiška«.

Takoimenovani učenjaki poznavajo ta že 22 let izhajajoči list že davno, čítajo pa samo platnice, na katerih pretresa pater Stanislav Škrabec najtežja jezikovna vprašanja, za vsebinijo tega lista pa se niso nikoli menili. In to je velika škoda in naravnost nedopustno je, da možje, ki vodijo naš narod, niso nikdar uvaževali vsebine tega »Cvetja z vrtov sv. Frančiška«.

Vzemimo samo najtežji problem,

kar jih je dandanes na svetu, to je socialno vprašanje. Koliko tisoč ljudi se je že brez uspeha mučilo, da bi našli rešitev tega vprašanja, koliko papirja se je že popisalo, koliko milijonov in milijonov je že veljal socialni boj, koliko krv je že teklo in že danes skoro nihče ne ve, da je papež Leon XIII. rekel: »Moja rešitev socialnega vprašanja je tretji red sv. Frančiška.« In dalje je rekel isti papec: »V tretjem redu in ne v brezbožnih naukih našega stolletja je najti pravo prostost otrok božjih, pravo pobratimstvo, ki nas vodi k skupnemu očetu vseh, pravo enakost, ki ne tava v temi zmot mislec, kako bi se odpravila razlika stanov, ampak je tesno združena med seboj in zahteva enoglasno blagor vseh.«

Liberté, fraternité, égalité — so uresniči, kadar bo vse človeštvo zvezzano s tretjeredniškim štrikom. Tisti dan bo razvozan zamotani vozel socialnega vprašanja, ko bodo vse stari novi združeni v tretjem redu, točno po besedah papeža Leona XIII., ki je pisal nekemu tovarnarju Harmelu, da tretji red daje sredstva zoper vsako zlo in rešitev takoj izvrši.«

Prava sreča je in gotovo dokaz posebne milosti, da se je v Ljubljani tretji red izredno lepo razvil.

Ustanovljen je bil leta 1837. in šteje do sedaj 11.629 članov, med temi 872 moških. Izmed teh jih je po zapisniku umrlo 2100.

Med člani tretjega reda sv. Frančiška je tudi ljubljanski škof dr. Anton Jeglič. Ljudje so že večkrat ugibali, kako to, da se ljubljanski škof imenuje Anton Bonaventura. »Cvetje z vrtov sv. Frančiška« nam pojasnjuje, da je Bonaventura redovno ime škofovo, katero ime je dobil tisti dan, ko se je opasal s štrikom sv. Frančiška. Da škof Anton Bonaventura ni opasan z umna svetlim mečem, to vemo že davno.

Najimenitnejša članica ljubljanskega tretjega reda je pa bila Magdalena Gornik z Gore pri Sodražici. »Cvetje z vrtov sv. Frančiška« pravi o Magdaleni Gornik, da je zaradi svojih zamknjenj in svojega čudovitega življenja (veliko let ni namreč uživala nobene zemeljske jedi) znana po vsem Slovenskem. V tretji red je bila sprejeta kot sestra Filomena leta 1869.

Žal mi je, da ne morem navesti večega, kar poroča »Cvetje z vrtov sv. Frančiška« o blagoslovjenem delovanju tretjega reda vobče in zlasti o njegovih zaslugah v Ljubljani. Do volj budi, če omenim, da proglaša »Cvetje« tretji red sv. Frančiška za velikega dobrotnika ljubljanskega mesta.

Najbolj občutijo toj dobroto patri frančiškani. Če plača vsak član tretjega reda le dve kroni na leto, jim nese to 20.000 K. Mnogo je pa članov, ki plačujejo po pet, deset in še več kron. Za patre frančiškane je s tem socialno vprašanje prav prijetno rešeno.

Ali krivo bi bilo misliti, da tretji red drugim ljudem nič ne pomaga. V zadnji številki »Cvetja« je natisnjena dolga vrsta zahval za usiljane molitve. Tako se H. P. zahvaljuje, da je preteklo šolsko leto srečno završila. To je dokaz, da se tretjerednicam v šoli ni treba nič učiti; tretjerednice se druga drugo izmolijo

naše bolnice. Uničili so bolnico št. 6, budo poškodovali pa bolnišnici št. 9. in 11. Ostalo je nam še samo malo častnikov. 200 jih je padlo v oktobru in nov. Nadomestil sem jih s podčastniki, ki opravljajo svojo službo z velikim junastvom.

General Steselj pred vojnim sodiščem.

Vest, da pride general Steselj, kakor vsak poveljnik trdnjave, ki kapitulira, pred vojno sodišče, posdravlja »Novoje Vremjak z velikim zadodjenjem.

»Novoje Vremjak piše: »Vsa Rusija zahteva, da se sklice vojno sodišče, toda ne v ta namen, da bi sodilo junake portarturške.

Razen § 64. je brez dvoma tudi še kakšna določba, ki zahteva, da se na odgovor pokličejo oni ljudje, ki so trdnjavno zgradili, ne da bi zadostno skrbsli za izvršitev del v pristanišču in v ladjedelnicah, one ljudi, ki trdnjavne niso zadostno armirali in branitelje pustili brez streljiva in topov. »Moji ljudje so senčni enaki, poroča general Steselj; na te sence je bilo določenih po 200 bomb in granat, dočim so sami na to obstrelijevanje mogli odgovoriti samo s — po enim strelem.

Mogoče se najde kaka zakonska točka, ki predpisuje, da mora vsaka trdnjava biti vsak čas zadostno prekrbljena s streljivom, živili, z obleko in zdravili. Port Artur dokazuje, da se je po 50 letih primeril drugi Sebastopol, samo s tem razločkom, da je bilo takrat uničeno brodovje starih jedričnic, sedaj pa ladjevje, čigar jedro je tvorilo šest oklopnic najnovejšega tipa.

Samo sodišče bo spravilo prave krive na dan, pa ne sodišče puhih formalnosti, marveč strogo sodišče, ki bo ustrahovalo one zločince, ki so zakrivili padec Port Arturja in vse bedo in sramoto Rusije. Vsa Rusija zahteva tako sodišče. Branitelji portarturški, ti junaki, pa se nimajo batiti ničesar. Sodišče bo Rusijo osvobodilo onih skritih sovražnikov, ki so veliko opasnejši kakor odkriti neprijatelji.

„Pripravljeni smo bili še na enomesecni težak boj.“

Iz Nogijevega taborišča se še poroča: Kapitulacija nam je dočila po polnoma nepridakovano, zato vstajnost v obrambi ni ponehala do zadnjega momenta.

Razume se pa, da je bil padec trdnjave po uničenju glavnih forov na vzhodni fronti samo vprašanje časa. Venem tednu ali desetih dneh smo upali, da zavzamemo take točke, s katerih bi zavladali vsemu mestu, in da uničimo center obrambe, da bi bili na ta način izolirani najmočnejši fori na obeh krilih. Predno bi pa zavrala japonska zastava na zadnjem foru, smo bili pripravljeni še na daljni širitedenski težak

boj. Osvojitev Visoke gore in razstrelitev fora Sungšušan je seve odporno silo braniteljev močno zmanjšala. Zadnje uspehe smo izvojevali z neprimerno manjšimi žrtvami, kakor v prejšnjih bojih.

Japonska armada bo jutri zasedla mesto. 10. t. m. se zbero v Port Arturju japonski častniki, da z velikim banketom slave svojo zmago.

Kapitulacijskih pogojanj so se na ruski strani udeležili načelnik generalnega štaba, polkovnik Rejs, generalni štabni zdravnik Balášev, polkovnik Vostok, dva gen. štabna častnika in dva tolmača.

Parniku „Andromeda“ se je zabranil vhod v Port Artur.

Angleški parnik »Andromeda«, ki je imel na krovu zdravila za portarturške bolnike in ranjence, se je vrnil v Vejhajvej, ker Japonci niso dovolili, da bi plul v Port Artur, in so tudi zabranili, da bi se zdravila in druge stvari izročile ruskim ranjencem. Kot vzrok te prepovedi navajajo Japonci to, da še niso našli v bližini Port Arturja vseh russkih min.

General Nogi.

Iz Berolina se poroča: Kakor je znano, je general Nogi pred Port Arturjem izgubil oboj svoja sina. To izgubo je prenesel popolnoma ravnočasno. Sedaj pa je duševno popolnoma strš. Pravijo, da trpi hudo duševne muke, da je izvedba njegovih načrtov, dasi je bila uspešna, stola Japonce takoj velikanskih žrtev. General je ves spremenjen; zadnje dni se je zlasti postaral in shujšal in ker tudi svojo obleko hudo zanemarja, bi sedaj v njem nikdo ne spoznal vrhovnega poveljnika in cesarstvenega portarturške trdojave.

Nogi nazivlja Steselja samo z imenom junak portarturški in izjavlja, da kapitulacija trdojave ne more zatemniti njegove slavnosti.

Sestanek generalov Steselja in Nogija.

Reuterjev urad poroča izpred Port Arturja: V sredo 4. t. m. ob 11. uri dopoldne sta se sedla general Steselj in general Nogi v neki koči v vasi Šujši. Ko sta se pozdravila, sta se dolgo časa posvetovali in razgovarjala. Ob slovesu sta si podala roke, nakar je Steselj zajahal konja ter se vrnil v Port Artur.

Izročitev trdnjave.

General Nogi poroča: Izročitev forov in katerij je končana. Po sumičnih podatkih je ujetih: 8 generalov in admiralov, 57 polkovnikov in majorjev, 20 vojnih duhovnikov, 100 pomorskih kapitanov, 531 stotnikov in poročnikov, 200 pomorskih poročnikov, 99 vojaških uradnikov, 109 štabnih zdravnikov, 22434 podčastnikov in prostakov, 4500 mornarjev, 3945 nebojevnikov, torej skupaj 32 207 mož. Od teh jih je 15.000

do 16.000 bolnih in ranjenih. Konj se je izročilo 1970.

Ruska posadka je v četrtek odkorakala iz Port Arturja pod poveljstvom svojih in v spremstvu japonskih oficirjev. Japonska armada je delala špalir in presentirala puško, čim se je približal kak ruski general ali častnik. Vsak ruski polk je korakal z razvito zastavo. Častniki so bili v paradni uniformi, na prsih so imeli vojne dekoracije, v rokah pa pole sablje. Ruski ujetniki se odpravijo v Daljni.

Z mandžurskega bojišča.

General Saharov poroča: Naše predstavre so 1. t. m. razdeljale 10 km severno od Jezičadne železniške proge in uničile brzojavno zvezno. Lokomotiva, ki je prišla iz Liaojangs, je na tem mestu skočila s tira. To je alarmiralo Japonce, ki so jeli na naše straže streljati s topovi. Naš voj se je brez izgub umaknil v svoje pozicije.

Vojni svet v Petrogradu.

Iz Londona se javlja: V četrtek se je car Nikolaj vrnil v Petrograd in takoj sklical vojni svet na sejo. Vojni svet je z ozirom na to, da bi bila vsaka misel na mir v sedanjem času za Rusijo sramotna, sklenil, da se naj vojna z vso odločnostjo nadaljuje. Generalu Kuropatkinu se do konca meseca februarja pošlje 200 tisoč mož na pomod. V vojnem svetu se je baje tudi sklenilo, da se balističko brodovje pokliče domov.

O baltiskem brodovju.

Brez javlja se iz Petrograda: Vesti, da je poškodovana oklopniča »Orel« in da se je potopila admiralska ladja »Kočaz Suvarov«, so od kraja do konca zlagane.

Pretilna pisma velikemu admiralu Alekseju.

Berolinski »Lokalanzeiger« poroča, da dobiva vrhovni admiralski ruski mornarice, veliki knez Aleksej, vsak dan množico pretilnih pisem, v katerih ga dolže, da je on kriv za neuspehe pred Port Arturjem in da ga bo za to že dodelata zaslужena kazna. Velikega kneza, ki se je prej prav rad sprehal po ulicah, ni v zadnjem času nikjer videti.

Novo ministrstvo.

Dunaj, 6. januarja. Pri konferencah z ministarskim predsednikom baronom Gaučschem je poslanec Schreiner govoril o delavanju obeh sekcij šolskega in kulturnega sveta na Češkem ter podarjal, da je narodnostni mir mogoč le tedaj, ako se hitro napravi narodnostne meje. — Posl. Demel je sprožil razgovor o slovanskih paralekah na učiteljiščih v Šleziji. Ministrski predsednik je odgovoril, da se bo temu vprašanju približal še v poznejši dobi.

Kako si stvarimo in ohramimo dobre in zdrave zobe.

Spisal dr. Edvard Bretl, zobozdravnik v Ljubljani.
(Dalej.)

Sedaj je tudi razvidno, zakaj nastane zuba gniloba navadno najprej tam, kjer se dva zoba tesno drug drugega dotikata. Tu se nameč težko odpravijo jedilni ostanki, in na ta način se olajša bakterijam njih pogubno delovanje. Posebno nevarni so v tem oziru ostanki močnatih jedij in onih, ki imajo v sebi sladkor; ti ostanki nameč tvorijo pri razkrajanju potom bakterij mnogo kislín. Vsaka mati ve, da škoduje sladkor zobkom njenih otrok; tu so razloženi vzroki temu. — Sicer pa čisti sladkor še dolgo ni toliko škodljiv, kot razne lepljive in nestopljive substance, takor n. pr. čokolada. Slini nameč raztopi sladkor in ga splahne na ta način od zoba.

Vsi zobe ne nagibajo v isti meri k zobi gnilobi; to odvisi od večje ali manjše odporne sile in trpežnosti zobnih substanc, napram vplivom bakterij. Slišali smo že, da so posebno blesteče beli in modrikasto beli zobe slabecji in da mnogo lagje obole, kot rumen-

kasto beli. Slednji podležejo tudi tesno, neenakomerno zasajeni zobje prav labko zobnim boleznim.

Zobobol.

Zobobol je tako star kot zuba gniloba.

Zobne bolečine pozna staro in mlađo, pozna revez in bogatin.

Zobobol bode toliko časa obstojal, dokler se bodo zobje tako malomarno gojili, kakor je to doslej navada, ko se zobozdravničke pomoči sploh ne išče, ali prepozno upoštova in se ljudje raje dajejo zdraviti od znaustveno neizobraženih zoboteknikov in drugih mazačev. — Vendar smemo z gotovostjo računati na končno zmago pameti in razsodnosti; potem še le bode zobobol popolzginil, ali vsaj zelo poredkoma nastopal.

Zobne bolečine še privedejo žalibog večino ljudij k zobozdravniku; toda mnogokrat se celo dogaja, da marsikdo pod nobenim pogojem ne dopusti, da bi mu pomogel zobozdravnik, naj si ga bolečine še tako silno mučijo.

Koliko se pogubi s tem čakanjem in odlašanjem! Pri obolenih zobjeh, katerih bi se včeraj še z labkoto ozdravilo, se mora zobozdravnik danes boriti z največjimi težavami, da jih obrani; jutri je pa morebiti že vsaka rešitev zobja nemogoča.

Dunaj, 6. januarja. Pri prvem svojem obisku v Budapešti bo baron Gaučsch z ogrskim ministarskim predsednikom razpravljaj tudi o našodi, ki jo hoče brepogojno še letos rediti parlamentarno.

Praga, 6. januarja. Vodstvo mladoške stranke je izdalо članek v obliki okrožnice, kjer razpravlja o ministarski spremembni sledede: »Naš rod se že ni razočaš. Taktiko čeških poslancev bodo odločili narodovi interesi in dejanja nove vlade. Novo vlade pa pozdravljamo kot konkak z zboljšanjem brez navdušenja in tudi brez trpkosti. Le vlade, ki čuti pošteno z ljudstvom sme računati na zaupanje čeških poslancev. Vsaka drugačna nas najde v bojnem stanju. Mimo in zupno bomo zrli na nadaljnje boje ter smo ravnotakto pripravljeni se boriti kakor tudi skleniti za češki narod ugoden mir. Štajerski deželni zbor.

Gradec, 6. januarja. Ker je bil namestnik nekaj bolehen, da ni mogel priti k seji, odstavila sta se z dnevnega reda predloga zaradi gradnje novega poslopja za učiteljišče v Gradcu in za učiteljišče na Gor. Štajerskem. — Posl. dr. Jurtela je poročal o obzidavi bregov Drave tudi v občinah Mala ves, Gajovci, Formin itd. v ptujskem okraju. Predlog je bil sprejet. — Posl. dr. Ploj je poročal o predlogu nemških klerikalcev, naj se ustavovi za kmetske posle 100 nagrad po 50 K, (za take, ki so v zadovoljstvo vsaj 15 let pri enem gospodarju), 100 po 20 K (za take, ki so vsaj 5 let pri enem gospodarju ter še niso prekorčili 30 let), nadalje 50 rentnih branilnih vlog po 20 K in 100 po 10 K, končno pa še pet starostnih rent po 200 K letno za take kmetske posle, ki so starci že 60 let ter so vsaj 20 let pri enem gospodarju pridno služili. Vrbutega dobi vsak obdarovanec še častno diplomo. V te namene se postavi v proračun za leto 1905 10.000 K. Na ta način se upa odpomoči pomanjkanju kmetskih poslov. Pribodnja seja bo v ponedeljek 9. t. m. Na dnevnem redu je proračun za leto 1905.

Italijansko vseučilišče.

Dunaj, 6. januarja. V razgovoru, ki ga je imel tirolski deželni glavar dr. Kathrein z baronom Gaučschem, je prišlo na vrsto tudi italijansko vseučiliščeno vprašanje. Dr. Kathrein je priporočal, naj bi se ta zadeva čimprej rešila, da nastopijo na Tirolskem, posebno pa v Inomostu zoper normalne razmere. Povedal je tudi, da se je prepričal iz raznih okolnosti, da so proti vseučilišču v Trstu neprzemagljive ovire. Vsa znamenja govore za to, da se v parlamentu stavi predlog, naj se italijansko vseučilišče ustanovi v Tridentu.

Položaj na Ogrskem.

Budapešta, 6. januarja. Volilni boj se je pričel že na celi črti. Zelo

značilno za opozicijo je, da je njen kandidat v notranjem delu mesta Budapešte, posl. Polonyi odstopil od svoje kandidature, ker mu je protikandidat ministarski predsednik grof Tisza, proti kateremu se ne upa prodreti. Opozicija postavi mesto njega grofa Julija Andrássyja.

Budapešta, 6. januarja. Zaradi izgredov v parlamentu z dne 13. m. m. je otočenih 46 opozicijskih poslancev, izmed katerih jih je mestni poglavar že 26 zaslišal. Vsi pa so najodločnejše protestovali, češ, da so za svoj čin odgovorni le drž. zboru.

Budapešta, 6. januarja. V Szegedinu nastopi kot protikandidat baronu Banffyu poljedelski minister Talian, ker so ga prišli prosit sami meščanski volilci. — Voditelji opozicije so sklenili, da ustanove v Budapešti pravno pisarno, na katero je pošljati pritožbe iz cele dežele glede volilnih nerodnosti.

Dogodki v Macedoniji.

Solin, 5. januarja. Zopet je prispoljala ladja, načinjena s puškami in strelivom, a v desetih dneh se pričakuje še druga ladja. Puške in patroni so namenjeni deloma za vlaget Kosovo, deloma za bolgarske obmejne pokrajine, in sicer gre v Skopje 60 vagonov orodja in streliva. Vse to so izredne priprave, ker se je b-ti spomladi velikih presečenj. Vkljub strogi zimi ne prenehajo nemiri v notranjih delih dežele, in upravi sistem turških oblastnih je padel zopet na staro nivo zaniknosti, tako da se ne pritožuje le kriptansko, temuči tudi mošmedansko prebivalstvo.

Razpust rumunskega parlamenta.

Bukarešta, 6. januarja. Parlament je bil včeraj razpuščen. Nove volilne so razpisane za zbornico v dobi od 1. do 5. februarja in za senat v dobi od 7. do 11. februarja. Novoizvoljeni parlament je sklican na dan 23. februarja.

Reforme na Ruskem.

Petrograd, 6. januarja. Ministarski odbor je imel danes sejo, v kateri so se obravnavala pravna vprašanja, kakršna je napovedal car v svojem manifestu. Posebno se je razpravljalo o zboljšanju položaja delavcev v tovarnah. Dne 10. t. m. bo zopet ministarska seja, v kateri se bo razpravljalo o sodelovanju zastopnikov zemstev pri vladnih zadevah in o odpravi prestregih določb glede časopisa.

Boj za prestol v Maroku.

Pariz, 6. januarja. Na alžirske marški meji je bila velika bitka med četami sultana Mulej-Abdula lažisa in pretendenta Bohamara. Sultanove čete so bile popolnoma poražene in mnogo vojakov je bilo ujetih, ki jih je pa Bohamara zopet izpustil, pobravši jim orložje in oblike.

Dalej v prilogi.

Dopisi.

Iz Mirne. Žalostne razmere vla-
dajo zdaj v naši ljubi Mirni. Pred enim
letom je bilo čitati v „Rodoljubu“: „Oj
ljuba Mirna, kakor si bila mirna, a od
zdaj zanaprej pa ne bo več, bo že
Anton Kocjančič poskrbel, da boš Ne-
mira. Konec aprila 1904. je pršel
k nam ta gospod Kocjančič iz Gojzda
in nam je takoj nemir prinesel, komaj
da je župnijski prag prestol. Vse je
zahteval novo; farovž se mora podreti
in lep nov farovž napraviti. Marote po-
dreti in druge postaviti. A klerikalni
kimovi so mu vse pritrdiri in priki-
mali. Brž je sam že napravil si po svoji
volji načrt in je takoj znala že vsaka
babka, kako mislijo gospod tajmošter
farovž zdaj imeti. O, gospod Kocjančič,
že bo nekaj kapljic vode preteklo
in že tudi nekaj let, da se bo novi fa-
rovž zidal. Če Vam farovž ni bil po
volji, zakaj ste pa prišli sem? Vi pra-
vite, da kar Vi rečete, se mora zgoditi
po Vaši želji. Ali mislite Vi, gospod,
da smo mi Vaši tlačani? Enkrat je bilo
tako, a ne bo več. Ni treba misliti na
davne minole čase. Bilo je res v starih
časih, da so bili duhovni sodniki in so
svoje podložne kristjane sodili za vsako
malenkost kakor se jem je ljubilo. Ni
bilo nobene pritožbe nikamor. A sami
so smeli živeti kakor so hoteli, za njih
ni bilo kazen. Vsemu temu je odklen-
kal; mučijo se, da bi še tiste pravice
nazaj dobili, da bi nas sodili, a ne bo
nič. No, kakšne razmere so v Riem-
anjih? Kdo je krič ali klerikale ali li-
beraleci? Kdo je krič na Mirni, da je
tak nemir? Gospod župnik Anton Ko-
cjančič in nihče drugi. Ali ste videli,
gospod, na dan 12. dec. obč. volitev? Kohko je bilo klerikalcev in koliko li-
beralcev? V III. razredu ste komaj stla-
čili, da ste imeli 86 klerikalnih, in naših
liberalnih je bilo pa 85 volivev. V I.
in II. razredu je pa tudi malo manj-
kal naših liberalnih. Ako bi ne bili
klerikalec zborovali volicev iz tujih fara
in pooblastila si dobili od nezakonskih
mater, ne bi bili nikoli zmagali. Kleri-
kalnih je bilo vseh volicev če se ne
motim 154, liberalnih pa 130. Raz-
lika ni velika. A če bi mi dali polo-
vico toliko piti in jesti, kakor so kleri-
kalni dali, bi bili mi imeli veliko več
volicev nego klerikalec. Mi jem nismo
dali nič, ne jesti ne piti in smo jih vse
eno tolko imeli, da so klerikalec
komaj v tretjem razredu enega volicev
več imeli. No Kocjančič, zdaj pa le
udrihajte po liberalcih, zdaj vidite, da
nimate v fari Mirna čez polovico kleri-
kalcev. Nas ni treba obdelavati, nismo
z Gojzda doma. Vi ste vse prehudi! Preej,
ko ste prišli, ste tako naredili
kakor sv. Peter ko je Judež Kristusa
izdal. Ko so s kolmi šli hlapci proti
Jezusu Kristusu, je sv. Peter prijet za
meč in je odsekal hlapen višjega du-
hovna ubo. Jezus je rekel Petru: „Stoj,
vtakni meč v svoje mesto, ali ne veš:
kdo se z mečem bojuje, bo z mečem
končan itd.“ No, Vi g. Kocjančič, ste
ravno tako naredili kakor Vaš prvi
vidni poglavarski sv. cerkev. Prosim Vas,
dajte duška svoji jezi. Vi ste Kristusov
namestnik in o Kristusu se ne bere v
nobeni knjigi, da je hotel imeti lepe
palace, tako kakor Vi želite? On bi
bil lahko imel, kar bi si bil žezel, a on
ni hotel, pa je bil Bog, kralj nebes in
zemlje. Stari župnik Franc Jare je bil
pri nas 23 let in je bila Mirna ves čas
mirna. Bil je samo ena stranka — kleri-
kalna. A Vi ste nam vsadili v srce li-
beralno v svojim kimovcem klerikalno.
Počemu je nam potreba dveh strank? Oj,
ljubi mir! Pridi stari župnik Jare
nazaj in bo spet samo ena stranka in
bo spet tako, kakor je bilo prej mirno.
Vi, Kocjančič, če se ne mislite pobolj-
šati, prosimo vas, le odromajte nazaj
v Gojzd.

Farman, prijatelj miru.

Iz Brežic. Brežički Slovenci
smo se na Silvestrov včer zbrali v
svojem svetišču v »Narodnem domu«
da se po trudopolnem dlu razvedri-
mo in s starim letom obračunimo.
Naša »Čitalnica« in naš »Sokol« sta
prekrbila svojim prijatljem zani-
mivo veselico, katero so se udeležili
gostje iz Rajhenburga in okolice. Z
veselj m pa pripomimo, da je bilo
navzdeč veliko kmčev in mladenčev
iz brežiške okolice. Njih je bila predstava »M-salina«. Igralo se
je izvrstno, nimki pa je povzročila
veliko smeha, cenjene dame in go-
spodje diletantje so želi vsestransko
pohvalo. Naš brivec, v Brežičah sploh
slovenški brivec imenovan, — gosp.
Josip H. — ki je bil za svojo
umetnost enkrat s rebrno, enkrat z
zlatom košljavo odlikovan, in ki ima
svoje izdelke sedaj na slovenški raz-
stavi v Ameriki, — se je predstavil
kot ameriški brivec ter s prisutnimi
govornicami iz novega sveta v Bre-
žice, da jih obrije za novo leto. Pre-
cej okrogel trebušček je pripeljal naš
moderni brivec iz Amerike. Brivnica
gospoda H. lyja je bila po ameri-
ški žagi pripravljena; velik mesarski
brvec, velike brivce, blizu 10 cm ši-
roke, škarf z vodo in posoda za milo,
— tvarina, kojo rabijo navadno ku-

harice k pripravljanju kave, — si-
darški čopič in še nekaj drugih ma-
lenkosti, sta govorila o ameriški
napredku. Premalo stolov in
brisač je imel naš mojster, — pač
po malomestni žagi. — Iz te za-
drgre si je znal naš Amerikanec,
ameriški pomagati. Ko pridejo
Amerikanici raznih jezikov v brivnico,
prinesi je mojster dolgo deško ter
je tako pridobil dosti sedežev. »Svo-
bodni občanec se sedli eden poleg
drugega, in ko so bili nekliko ne-
mirni, da jim bistromini brives le-
sto na vrat in tako je pričel militi
in briti. Če so bile vse pripromoški
ameriški, brilo se je tudi ameri-
ško, tako da so bili svobodni občani
ob novem letu imenitno obristi. Ko
pa so zaprli brivnico ni bilo živio-
klicev konca. Pred polnočjo je stopil
naš delavni starosta in predsednik
čitalnice gospod dr. Josip Strašek na
oder ter z lepo izbranimi, rešničnimi
besedami obračunal s starim letom.
Z veseljem srečem je konstatiral, da
se je na naračem polju veliko sto-
rilo. Naš »Narodni dom« razširjen,
»Sokol« ustavljener, mladeničko dru-
štvo pričakuje volitev prvega pred
sedništva. Lepi uspehi. Neustrašeno
korakamo naprej vsljub nemškatarski
zarezam. Ko pa je udarila
dvanašta ura večjih smo si vzajemno
sredno novo leto. Bog da, da bi bilo
za nas Slovence sredno. Sredobor se je
dobro obnesel. Alegorija starega
in novega leta je bila imenitna, še
boljši pa je bila alegorija Slovenije
v sredini čljučkov ter povročila
splošno navdušenje. Žvela torej Slo-
venija! Žveli naši Sokoli in njihova
starosta!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 7. januarja.

Višja dekliska šola v Ljubljani postaja pod vodstvom gospice Wessnerjeve vedno bolj podobna klo-
štrški šoli nižje vrste. Take šole pa
samo imeli že prej v Ljubljani, v Škofji Loki, in sedaj jo, že hočeta Bog in
novomeški prošt, dobimo tudi v Rudol-
fovfo! Ko se je višja dekliska šola
ustanovljala, ko se je glasovalo za žrtve,
katere trošita za v govoru stojoči za-
vod mesto in dežela, ni nam niti iz
dalje prihajalo na misel, da bodi višja
dekliska šola pregreta samostanska šola,
kjer se naj vzgaja tista znana, ostudna,
francoska bigoterija, kjer se naj vzgoje
višje dekliske tako, da jim je mlad kap-
plan vzor vseh vzorcev, stara pošnوفana
nuna pa ideal vseh idealov. Če smo
hoteli kaj takega dosegči, ostali smo
lahko pri uršulinkah v Ljubljani ali pa
v Škofji Loki. Tam se že od nekdaj
odgajajo dekliske v glavnem namen, da
služijo v belo oblečeno štažo pri pro-
cesijah in drugih cerkevnih slovesno-
stih! Ako naj ima višja dekliska šola
v Ljubljani ravno isti namen, potem
je škoda za denar, ki ga trošita za
njo mesto in dežela! Mi smo dolgo časa
molčali, sedaj pa ne moremo več in
nočemo več molčati. Fakt je: višjo de-
klisko šolo imata v rokah katehet Sve-
tinia in soror Wessner! Da kaj takega
ne morevečno trajati, je jasno. Kvečemu
če dobi Ljubljana klerikalno občinsko
zastopstvo, višja dekliska šola pa kler-
ikalni kuratorji! Ako se kaj takega
zgodi, se bode v Ljubljani marsikaj
izpremenilo, samo višja dekliska šola
bude ostala kot je sedaj, ker je nam-
reč že danes prav tako, kakor bi že
sedaj vladal nad njo klerikalni občinski
svet. Pobožnost in tercijalstvo
sta prvi namen sedanje višje dekliske
šole, narodnost na primer in vse
drugo pa se nahaja na nivoju vsak
danje kloštrške šole! Človek bi
ne prišel na to, kake skrbi ima časih
naša pobožna višja dekliska šola. Naj
smo že tako brumni, a vslie temu nam
je pripoznati, da je višji deklisci poduk
v plesanju neobhodno potreben. Tukaj
se ne da nič pomagati, razmere sveta
so pač take! A take so bile že pred
sto leti, pa bodo tudi po sto letih ravno
take! Naravno je, da matere pazijo na
to, da se hčerke prej kot prej plesati
nančel! Tudi letos se je zbral nekaj
mater, katerih hčerke obiskujejo prvi
razred višje dekliske šole, ter so skle-
nilo, svoje hčerke spraviti k plesnemu
poduku, kogega bi bile one same — to
je matere — nadzorevale. Višje dekliske
iz prvega razreda dobile so torej od
svojih staršev ukaz, da naj pri vodite-
ljici Wessnerjevi izprosijo dovoljenja za
obisk omenjenega plesnega poduka. A to
dovoljenje se je vsem odreklo, ker se
ravna vodstvo po principu, da se

višje dekliske iz prvega razreda še ne
smejo učiti plesati! To navajamo zgoj-
le v karakteriziranje razmer, vladajočih
na naši višji deklisci šoli. V drugem
pa smo mnrena, da so starši čisto brez
potrebe moledovali za omenjeno pr
voljenje. Ako hočemo svojega otroka izven
šole, na spoden način dati podučevati
v tem ali onem, kar spoznam k oči
če za potrebo in koristno, dano mi
je to na prosto voljo. Ravno v tem
času moja očetovska oblast, in če je iz-
vršujem, ni se mi treba brigati pri tem
niti za mnenje direktorja, niti za mnenje
direktorice! Tako je, in nič drugače!

**C. kr. državna želez-
nica in Slovenci.** Da je g. dvorni
svetnik in načelnik prometnega urada
v Beljaku tako bud German, to vemo,
dasi nismo prepričani, da teče v nje-
govih žilah pristna germanška kri.
Zaradi tega se tudi v razmotrivanju
tega vprašanja ne spuščamo. Pač pa
vemo, da je prometno ravnateljstvo
v Beljaku cesarska in državna
oblast, katera mora, hoče, noče, mora,
skrbeti za to, da se železnica,
katera prometuje po slovenski zemlji
preskrbi s takim osobjem, katero je
večje slovenskih jezikov. Zgodilo se
je pa, kakor se v naši ljubi Avstriji
ako rado zgodi, da se uradoma po-
nuja Slovanom nemška govorica, da
se je koncem leta 1904 in pa na sv
Treh kraljev dan leta 1905 pripetilo
nekaš, kar moramo kot zavedni Slo-
venci odločno in vso resnostjo od-
klanjati. Pričel je v prvem služaju
tako zvezni revizor vožne listke pre-
gledat. Na nemški poziv, naj se
listki predložijo, se mu je kategorično
odgovorilo, da se nemškemu pozivu
nečemo odzvati in da zahtevamo na
slovenski pragi od ces. kr. držav-
nega uradnika slovenskega ogo-
vora. M. še je nekaj časa obotavljaj-
šč, da ne razume tega snarejca. Ko
pa je radikalno slovenska družba prav-
prepričljivo odklonila, vstreči nem-
škemu pozivu, se je pa dotični go-
spod celo stvar vendarje premislil in
zašel slovensko negotovati. Da se je
spomemel, je lepo od njega, mi Slo-
venci si pa od c. kr. železnice ne
puščamo kaj takega nuditi. Včeraj na
sv. Treh kraljev dan 1905 se je pa
celo to pripetilo, da je pričel revizor
vožne listke pregledavat, ki pa, slo-
venski mu jezik je popolnoma nevečje,
ni pravobčano opozorjen, da ima opra-
viti s slovenskimi radikalci, svoje
službe direktno niti opraviti ni mo-

gel, ampak se je moral zadovoljiti s
tem, da mu je vsega spoštovanja vre-
den sprevodnik zagotovil, da imad
tična družba pravilne vožne listke.
Kaj takega pa damo še dosti manje
ponujati, ker zahtevamo, da ima c. kr. državna železnica na slo-
venski zemlji slovenščine zmožnih
uradnikov. Če kak nemškatarski urad-
nik zna slovenski, pa neče slovenski
govoriti, s tistem se hitro opravi, če
se nam pa pošilja uradnik, ki sploh
ne zna slovenski, je pa stvar tako,
da se nam dotični gospod na eni
strani smili, na drugi strani pa mo-
ramo, da se rahlo izrazimo, tako ne-
taktnost cesarske drž. oblasti
kratko malo odklanjati. Bodemo videli,
če bodemo na podlagi državljanov
zakonov vendarje enkrat dosegli rav-
nopravnost slovenskemu jeziku na
slovenski zemlji, in naj velja, kar hoče,
ker imamo v Avstriji vsi državljanji
enake pravice, in sicer pred Bogom
in pred cesarjem!

Ivan Nep. Resman †. V
četrtek popoldne je po kratki bolezni
umrl blagi rodoljub gosp. Ivan Nep.
Resman, postajenadelnik južne želez-
nice v p. Rajni Resman je bil znan
po vsem Slovenskem, povod so je imel
priateljev, povod so ga imeli redi.
Rjen je bil 16. maja 1848. na Otoku
pri Mošnjah. Še je bil dijak, se
je vsa njegova rodbina izselila v Ameriko in ga pustila samega v staro
domovino. Ko je Resman dostopal pri
vojakom, je postal železniški uradnik
pri južni železnici. Bit je v zvorni
vesten uradnik, a ker je ostal vedno
odločno naroden, ker je svoje na-
rodno prepiranje neustrešec zastopal
pri vseki priliki in tušil narod
kader in kadar je mogel, zato so ga
preganjali in ga oddali iz kraja v kraje. Služboval je v Zgornji v Brioni, v Št. Petru na Krusu, v Karlovici, v Škofji, v Zagreb, na Rak-
šeku, v Divači in v Trstu. Tu v Trstu je bil tajnik delavskega pod-
pornega društva. V tej lastnosti je
šel z deputacijo do tedanjega dvor-
nega svetnika Raldinija prošit, na-
se društvo dovoljilo jaren nastop z za-
stavo. Raldinji tega seveda ni dovolil,
pač pa izposočil, da je bi
Resman že del tri dni predstavljen
v Trstu v Alo na južnem Tirolskem
med same Italiane. Še je dolgo
česa se je Resman posrečil, da je
orišel zoper na Slovensko, in sicer v Nabrežino, kjer so ga skrivaj imeli
pod policijskim nadzorstvom. Suž-
val je potem v Velenju, kjer ga je
budo preganjal mškatarski tovar-
nar Lapp, in v Zalegu. Iz Velenja bi
bil moral priti v Dvaco, a vlažna
je zahtevala, da se Resman ne sme
več poslušati na Primorsko in tako je
prišel v Zalog. Žej je dve leti, kar
je Resman šel v pokol. R. jek je bil
debrs duž, ki je veliko žrtvoval za
narodne interese. Podpiral je mnogo
dijakov in društva, sodeloval, kjer je
bila prilika, agitiral in navduševal
ljudi, kjer je mogel. Bit je pa tudi
literarno delavšči. Spisal je množič
za naš list in za druge liste ter pri-
čebi mnogo n-živih lirskeh pesni v
Ljubljanskem Zvoncu. Pred nekaj
leti je zbral najboljše svetje pesni
in jih izdal v posebni katalogu, na-
slovenjeni. Moja deca Resman je bil
do zadnjega časa zdrav in krepak in
vesel ter se z mladinsko vnočno za-
nimal za vse javne pojave in pridno
sodeloval pri narodnem delu. Pred
osmimi dnevi je na nkrat opustil in
v četrtek nagloma umrl. R. sman je
bil zlata slovenska duša. Vsak do-
ča ga posočal, ga je imel rad in
vsakdo mu ohranil ljub in prijazn
spomin.

Slovensko gledališče. Z
resničnim veseljem nam je zabeležiti
novo jako srečen pojav na polju sloven-
ske dramatične književnosti. Dobili smo
novi narodno igro, ki je sinoci prav
izredno navdušila občinstvo in dosegla
najlepši uspeh. Ta uspeh je popolno in
»Martin Krpan«, to rečemo lahko
že po prvi predstavi, se bo še mnogokrat
igral pravzaprav ni dramatično delo,
negi le vrsta prizorov, ki so med seboj
sicer v logični zvezri, v katerih pa ni
ne konflikt strasti, ne konflikt razmer,
kar je sicer bistvo vseake drame. Ne-
znanu pisatelj je za svoje delo
porabil klasično povest Frana Levstika.
Ravno v tem je bila velika težava, da
je to vsekoz nedramatično pravljico,
ki ne sloni na nikakem konfliktu, pri-
delil za oder tako, da labko živi na
deskah, čeprav ji nedostaje tega, kar
je pri drami poglavito. Pisatelj je s
srečno roko izpolnil Levstikovo po-
vest in posamično njene osebe ustvaril
spretno s potrebo motivacijo za posa-
mične dogodke in jih zvezal logično
in psihologično korektno tako, da je
vsako dejanje popolna slika. Največje

težave mu je gotovo delal začetek in
prav tu je svojo nalogo jako dobro
pogodil. Pisatelj »Martina Krpana« je
s svojo igro pokazal nenavadno lep
dramatičen talent. To se kaže v ostrem
in pregnantnem karakteriziranju vseh
oseb, v spretni scenični uredbi in v
mnogoštevilnih efektilih. Vsak najmanjši
prizor je tehničko dobro izveden, vse se
razpleta pravilno, vse je dobro utemeljeno. Čitali smo, da je »Martin Krpan«
simbolistična drama, ki predstavlja boj
napredne mladine proti konser-
vativni starosti. To je bila menda le reklam-
irata. Če je kaka igra simbolistična,
mora biti dotična ideja oživotvorjena v
dejanju samem, ne le izražena v pos-
amičnih besedah. »Martin Krpan«

slovanskih tonovnih načinih, ki niso ne »dura«, ne »mole«. — Iste tri šopke, katere je »Glasbena Matice« že prej izvajala, je izvajalo tudi »Slovensko pevsko društvo« na Dunaju pod Hubbardovim vodstvom, in sicer trikrat, zadnjikrat v »Grosser Musikvereinsaal«, vselej z največjim uspehom. Na razpolago so nam kritike vseh prvih dunajskih listov, katere brez izjemne hvalje te skladbe kot nekaj posebno originalnega in krasnega, pristno slovanskega. — Kot šesta točka je na sporedu koncerta Dvořákov »Slavnostni spev«, za mešan zbor in orkester. To je zadnja zborovska skladba skladateljeva. Olikuje se po klasično mojstrski konceptiji. Komu je zložena, nam, žal, ni znano. Za glavni motiv skladbe je Dvořák povabil Smetanov motiv iz opere »Lbušac«. — Pri koncertu nastopi v eni točki tudi g. Kraus, absoluirani konservatorist dunajskega konservatorijs, ki bo ob spremeljevanju orkestra na violončelo igral Dvořákov »Rondo«, op. 94. — Besedno zborom je dala »Glasbena Matice« natisniti.

— „**Glasbena Matica**“. Slavnemu občinstvu vladno naznanjamo, da je za jutrišnji koncert dobiti še obilo vstopnic, ki se bodo jutri prodajale **edinole** v »Narodnem domu« zvečer ob 7. uri pri blagajni Krasen vzpored kojega vsaka posamezna točka je biser slovanske glasbe, zvršil se bode najdalje do 9. ure zvečer; s tem je slavnemu občinstvu z dežele dana prilika poslužiti se vlakov, ki edidejo še pred polnočjo. — Začetek bo točno ob pol 8 ur, kar naj blagovolijo časj. obiskovalci upoštevati, ker se med izvajanjem posameznih točk ne dovoljuje vstop v dvorano.

— Slovenske trg. društvo
„Merkur“ je imelo včeraj popoldne v „Narod. domu“ svoj. 4 redni občni zbor. Zborovanje je otvoril I. podpredsednik g. Alojzij Lille, pozdravil prav lepo število društvenih članov (nad 70) in odposlance časopisov. V svojem nagovoru je poudarjal, da je bilo pretečeno poslovno leto polno dela pa tudi lepih uspehov, zato lahko društveni odbor stopi pred člane s polno zavestjo, da je storil svojo dolžnost. Društven delokrog se širi od dne do

Društven delokrog se širi od dne do dne. Potem se spominja med letom umrlih članov gg. Leskovšek, Tolazzi, Fleš, Budan, Milavec, Bohinec. V znak sožalja se zborovalci vzdignejo s sedežev. Nadalje pa se spominja tudi velikega društvenega dobrotnika g. Ivana Škrjanea, ki je oporočno zapustil društvu 500 K. Zborovalci so zopet vstali v znak sožalja. Društvo je dobilo sledeče podpore: trgovska in obrtna zbornica je dovolila 500 K, trgovski gremij je dal 200 K, obč. svet pa odkupi 20 izvodov knjige „Menično pravo“. Vsem podpornikom se je izrekla zahvala. — O društvenem delovanju je poročal tajnik g. Golob. Njegovo obširno in temeljito

poročilo goveri o vseh nalogah društva, izieka nado, da se bo navdušenje za društvo še podvojilo. Vse društvene prireditve so bile v pretečenem letu bolje obiskovane kot leto poprej. Poročilo se spominja predsednika g. cesarskega svetnika Murnika, ki ga bolezen sičer zadržuje, da se ne more udeleževati društvenih zborov in prireditev, vendar pa s svetom in dejanjem krepko podpira vse gibanje in delovanje društva od njegovega početka. Odbor je imel 17 sej. Odbor je bil razdeljen v razne odseke, kakor upravni, učni, redakcijski, zabavni odsek itd. Za izdajanje in urejevanje vrlega strokovnega glasila „Trgovinski vestnik“ se je izrokla redakcijskemu odboru topla zahvala. Ravnotako so bili zahvale in priznanja deležni ostali agilni odseki. Društvo je izdalо prvo strokovno knjigo „Menično pravo“, katere se je razpečalo že 500 izvodov, kar je za naše razmere zelo veliko. Obenem se je na učnemu ministrstvu predlagalo, naj proglaši to knjigo za učno knjigo. Nadalje je zdrževalo društvo učne tečaje za laščino, korespondenco in stenografijo. Učnemu odseku, oziroma njega stro-

Uenemu odseku, oziroma njega strokovnim učiteljem se je izrekla zahvala in priznanje. Nadalje je priredilo društvo štiri strokovna predavanja, eno je imel g. Prelesnik, tri pa g. dr. Vodušek. Obema se je izrekla presrčna zahvala. V društveni čitalnici je 32 raznih časopisov, knjižnica pa je narasla za 586 knjig. Nadalje je društvo izpolovalo za svoje člane 33% popust pri dramatičnem društvu za predstave v gledališču, zakar gre hvala dr. Windischerju, 50% popusta pri mednarodni panorami in 33% pri fotografu gosp. Kremi. Pevski zbor in veselični odsek sta sodelovala pri raznih prireditvah in izletih. Tudi društvena posredovalnica je lepo napredovala. Zahvala se je izrekla voditeljem dotičnih odsekov. Društvo je štelo 477 članov, in sicer: 1 ustanovnega člana, 417 rednih in 59 podpornih članov. Razen tega je imelo društvo še 59 načelnikov na svoje strokovno glasilo. — Blagajnik g. Balzer je poročal o dejavnosti društva. Društvo je imelo 13384 K

29 h dohodkov in 9991 K 47 h stroškov. Društveno premoženje znaša potem takem 3392 K 82 h. Izborne uspeli ples je donesel 2506 K prebitka. Inventar se ceni na 1800 K. Blagajniku in tajniku se je izrekla zahvala. Pre-gledniki računov so našli račune v naj-lepšem redu. — Nato je poročal g. dr. Fran Windischer v imenu odbora o pre-membri §§ 18 in 20 društvenih pravil. Občni zbor je soglasno sklenil, da se premene društvena pravila tako, da je odborova seja sklepna že ob prisotnosti 8 odbornikov in da sme v odseke voliti ne le redne člane ampak društvene člane sploh. Se je odobrilo. — Nadalje je občni zbor soglasno sklenil, da se prepusti novemu odboru sklepanje o odobritvi poslovnega reda za odbor in poslovnega reda za društvene odseke, ki jih je sestavil društveni odbornik g. dr. Fran Windischer. — V predsestvo se bili izvoljeni per acclamationem s splošnim odobrenjem sledeči gg.: pred-sednik ces. svetnik Murnik; I. pod-predsednik Alojzij Lillek, II. pod-predsednik Ignacij Kessler, pravni zastopnik pa dr. Triller. Nadalje so bili izvoljeni soglasno, oziroma z veliko večino glasov gg.: Iz vrste samostojnih trgovcev Jebaćin Ivan, Kavčič Edmund, Kham, Kostevec Ivan, Perdan Josip. Iz vrste sotrudnikov: Drčar Josip, Kraigher Josip, Meglič K., Podlesnik Ivan, Rogel Ivan, Vidic Alojzij, Vlah Josip, Volk Ivan, Klun Ivan, Zupančič Ivan. Iz vrste pod-pornih članov Golob Fran, dr. Murnik Viktor, dr. Windischer Fran. Revizerji: Legat Leopold, Novak Alojzij. — Predlogi odbora, tičoči se društvenega poslovnega reda so se prepustili v razsojo odboru. — Na predlog odbornika g. Drčarja pristopi društveni pevski zbor k zvezi slov. pevskih društev. Končno se je prečital dopis člana g. O. Homana glede globe za nerедno plačajoče člane in glede posredovanja. Predloga sta se prepustila v rešitev odboru. — Po zaključenju zboro-vanja je pokazal pevski zbor z dvema lepima narodnima skladbama, da res nimeitno napreduje. Društvu je želeli najboljši uspeh.

— **Akademija.** V nedelje, dne 8. t. m. bo nadaljeval gosz. prof. M. Pirc v Idriji v telovadnici mestne realke svojo poljudno predavanje o Avstrijsko-Ogrski. Pri predavanju se bo uporabi novi realni skloptik. Začetek točno ob 4. uri.

— **Nov list** je začel izhajati v Kamniku. Imenuje se »Naš List« in bo izhsjal vsako soboto. V domači prepori se ne bo vmešaval.

— **Politično društvo „Jednakopravnost“ v Idriji** ima v nedeljo 8. t. m. ob 4. uri popoldne v gorenjih prostorih gostišča Frana M. koviča svoj redni občni zbor, kojemu se člani vabijo.

— **Psovke**, katere so se na-dele v zadnjih dveh številkah »Na-prejca« na osebo občinskega tajnika Novaka so popoloma vredna človeka, ki je častno besedo prelomil, često že svoje besede zatajil, vedoma lagal in takega socialista, kakor je urednik in sodrug Anton Kristan v Idriji. Škoda je dragega časa, da bi ga trtili z zavračanjem nešlanih osebnih napadov, kateri le karakteri-zujejo Kristanovo osebnost.

— **Narodna čitalnica v Starem trgu pri Ložu** priredi v soboto 14. t. m. plesni venček.

— **Iz Zagorja ob Savi.** Občni zbor »Narodnega brahinega društva« se vrsti v nedeljo dne 8. prosinca 1905 ob 3. uri popoldne v prostorih gospe Marije Weinberger. K obilni udeležbi vabi odbor.

— **Narodna čitalnica v Gornjem gradu** je imela dne 31. dec. 1904. svoj 25. redni občni zbor. Za leto 1905. je izvoljen upravni odbor sestavljen iz sledečih gospodov: Josip Kranjc, velepos. načelnik; Fran Koebe, nadučitelj načel. namestnik; Ignacij Šijaneč, učitelj, tajnik; Jakob Božič, trgovec, blagajnik; odborniki so: Rudolf Vivod, c. kr. dav. kontro-lor; Ivan Vrečko, c. kr. kaneelist in Fran Perne, posestnik. Vsi v Gornjem gradu. Namestaika odbornikov sta Ivan Kele, nadučitelj v Novi Šifti in Fran Podbrežnik, tajnik občine v Bočni pri Gornjem gradu.

— **Mariborski nemčurji** se strašansko veseli, da se je podal Port Artur ter v svojem veselju sami sebe primerjajo Japoncem. Sveda-govore tako samo taki ljudje kakor nemčurski trgovski pomočniki in mladi študentki. V svojem veselju celo trde, da bi čisto lahko živel, ako bi Slovenci izostali ter se ogibali njih trgovin. Kasj, ko bi se malo agitiralo, da bi se ustreglo tej želji.

— **Nemška slika.** Pred tremi dnevi so se peljale štiri ženice, ki so vstopile na Pragerskem, proti Mariboru. V dotednem vozu se je pa tudi peljal neki nemčurski gostilničar iz Lipnice, ki je nakupil vina med slovenskim ljudstvom ter se hvalil, kako je opeharil slovenske proda-jalce vina. Da bi pokazal, kako se mora z našim ljudstvom pometati, začel je zmerljati gori omanjene že-

nise z besedami: »na windische Baben, sauf einmal den Plunder aus dem Haidukerlande. Toda gospod haiduk se je zmotil, če je mislil, da sme mirno sedeče ljudi tako razšaliti, kajti »plesk« je imel eno za učesi. Ta gorki poljub je dobil ravno od »windische Baben«. Nakaj je še zamerjal v Hočah pa izstevil, da si ohladi dobljeni »Plunder«.

— **Smrt Ljubljanačana v Gradcu.** 69-letni počitni kontrolier v pokoju, g. Leopold Škrjanec, redom Ljubljanačan, je šel včeraj v Gradec k zdravniku, ker mu je postalo slabob; na ulici pa se je zgrudil ter v par minutah izdihnil dušo.

— **Samorov vojaka.** Na strazi zasej Celovec se je ustril v pesi vojak 17. pešpolka I. Linijske. Težko ranjenega so prepeljali v bolnišnico.

— **V Plavi pri Gorici** je popoloma zgorelo pisarniško poslepite železničnega stavbačega vodstva. Ogenj je pokvaril tudi telefonsko zvezo ob železnični Gorica-Podbrdo.

— **Ponarejene krone** krožijo po Istri. V Poreču jih je dobil več tudi počtni urad.

— **Garniz. spremembe ob italijanski meji.** Spomladi ali morda že celo preje se izvrše večje spremembe v tretjem voju z ozirom na varovanje meje proti Italiji. Celi dragonski polk št. 5, ki je bil svoječastno v Mariboru, Slov. Bistrici in Gradeu, zadnji čas pa v Dun. Novem mestu, ozir. Traiskirchnu, pride v Gorico; v Bovec pride stotnija topničarjev iz Dunaja; nadalje pride po en lovski bataljon v Gorico, Tržič in Trst.

— **Častniški namestnik Rieder prijet.** Kakor smo že poročali, pobegnil je iz garnizijskega zapora častniški namestnik 27. pešpolka Ljubljanačan J. Rieder, ki je bil v preiskavi zaradi raznih sleparij. Skrival se je v neki hiši v Linhartovih ulicah preoblečen v žensko. Dasi se je dotočna hiša patrulji ovadila, vendar je dolgo trajalo preden je našla Riederja skritega v skrinji. Oblečen je bil res v žensko obleko in takega je patrulja tudi prigušala v zapor. Pre-skrel si je bil sekiro in je s to grozil patrulji, a pomagalo mu ni nič. Med potjo je pobiral kamenje in jih metal v vojake, ter se šele vdal, ko ga je topničarski narednik Zajec udaril s sabljo po roki.

— **Ženske hlače so se mu dopadle.** Včeraj je beračil po hišah v Jenkovih ulicah Alojzij Kapon, delavec, rodom iz Trsta. Ko je odhajal iz stanovanja Ivane Jazbinškove, je videl, da vise pri vratih v kuhinji ženske hlače, jih je hitro snel, vtaknil pod pazduho in jo odkuril. Videli pa so ga Jazbinškovi otroci, ki so zavpili in poklicali mater. Jazbinškova je tekla za tatom, ki ji je pa ušel, a pozneje vendar prišel v roke stražniku. Kapon je imel hlače še pri sebi.

— **Nepoštena služkinja.** Predvčerajšnjim je policija artovala bivšo služkinjo pri Jakobu Vosperniku Jedert Šinkovec iz Ambrusa pri Novem mestu, ker je bila na sumu, da je ukradla svojemu gospodarju zlat za 20 kron. Šinkovčeva je bila šla za božične praznike domov. Med tem je policija poizvedovala za njo in dognala, da je bila Šinkovčeva radi tatvine že kaznovana, in da je izdala doma nekaj denarja. Šinkovčeva je tatvino priznala in se izročila c. kr. deželnemu sodišču.

— **Samorov.** Helena Suha-dobnikova, ki je, kakor smo poročali, ogoljufala več delavk v tobačni tovarni za precejšnje svote, se je res umrtila. Včeraj so jo potegnili v Mostah iz Ljubljance. Truplo so prepeljali v mrtvašnico v Štefanji vasi.

— **Žepni tat v franciškanski cerkvi.** Včeraj je prišel v franciškansko cerkev neki tat in ukradel Franciški Klunovi, kharici iz Spodnjih Laz pri Ribnici iz žepa sivo denarnico, v kateri je imela 60 kron denarja.

— **Po stopnicah** je včeraj zvečer padel, v sled preoblega užitka pijače, mešetr Miha Vojska na Martinovi cesti št. 18 in se znatno poškodoval.

— **Na južnem kolodvoru** je bil artovan delavec Rafael Pust iz Brezovega Rebra, ker se je hotel izseliti v Ameriko, ne da bi bil prej zadostil vojaški dolžnosti.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 5 Hrvatov, nazaj pa je prišlo 15 Slovencev. — Na Westfal-sku se je odpeljalo 30 Hrvatov, na Jesenice 25 Ogres, v Hrušico pa 35 Hrvatov.

— **Izgubljena** je bila zlata moška ura, z dvojnim krovom in kratko, zlato častniško verižico z obeskom, tolar sv. Jurja, vredna 180 K.

— **Ljubljanske društvene godbe** koncert se vrši danes zvečer v »Narodni kavarni«, Gosposke ulici. Začetek ob 9. uri. Vstop prost.

— **Tedenški izkaz** o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske od 25. do 31. decembra 1904. Stevilo novorojenčev 23 (= 30,86 %).

mrtvorjenca 2, umrlih 17 (= 23,55 %), med njimi jih je umrlo za otročec 1, za vratce 1, za jetiko 1, za vnetjem sop. organov 3, vsled mrtvoudu 1, za različnimi boleznimi 10. Med njimi sta bila tuje 2 (= 11,7 %), iz zavodov 4 (= 23,5 %). Za infekcioznimi boleznimi so oboteli, in sicer za otročec 3, za vratce 1 oseba.

— **Opozorjamo gostilničarje** na inserat I. kranjskega reklamnega podjetja W. K. Nučič.

— **Opozorjamo** na današnji inserat Albina Wallanda, ki se je nastanil kot specialist modernih sobnih in dekoracijskih slikarij v Ljubljani, Privoz 3.

— **Hrvatske novice.** — V Vrginmostu je zgorelo po stopje okrajnega urada in sodišča. Blagajno in uradne spise so večinoma rešili. Nemški listi so brž reznesli, da so poslopi začgali kmetje, ki so se spustili proti politični oblasti.

— **Najnovejše novice.** — Mesto Berolin je doseglo 28. m. m. 2 milijona prebivalcev. V berolinskih hotelih je bilo lani nad en milijon tujcev.

— Italijanski minister zunanjih zadev Tittoni je precej nevarno obolel.

— **Huda kazen.** Nemški inženir Fleischer je bil nedavno v Afganistanu umorjen. Emir je morilca obsodil, da so ga privezali pred top ter ga na kose razstrelili.

— **Lepi sodniki na Nemškem.** In zopet je sodni svetnik, ki se je moral zaradi škandalozne morale umakniti s sveta. Ime mu je Hoffmann ter so ga našli utopljenega.

— V ameriškem senatu se je predlagalo, naj velja v bodoče izvolitev predsednika na 6 let z določbo, da isti predsednik ne more biti zopet izvoljen.

— **Kitajska cesarica** prestopi baje k neki katoliški verski sekti,

— Velika nesreča se je prišpela v Koburgu. Ledenica se je zrušila ter podkopala devet delavcev, izmed katerih so samo še dva živa izvlekli.

— Japonski prestolo naslednik je dobil sina.

— Poroka nemškega prestolonaslednika bo dne 24. maja 1905.

— Vejaško pošto in brzojav v Bosni in Hercegovini je prevezel s 1. januarjem brzojavni urad generalnega štaba.

— Iz rojstne hiše Napoleona I. v Ajaccu na Korziki, kjer je lep muzej, je bilo zadnji čas ukradenih mnogo relikvij in umetnin.

— Telefonska zveza med Budapešto in Belgradom se otvorila že prihodnjo spomlad.

* „**Moderne**“ gledališče. »Augsburger N. Nachrichten« poročajo: Ravnateljstvo mestnega gledališča v Landshutu — ravnatelj Navratil-Rosee — priredi prihodnjo nedeljo po predstavi srečolov na dobitke, za kar dobi vsak obiskovalec gledališča brezplačno eno številko Nagrade, ki se razdele, so: 1. Ilustrovana knjiga »Das 19. Jahrhundert in Wort und Bild« v štirih drugih zvezkih, vrednih 80 mark; 2. remontbars; 3. suknena obleka; 4. svinjsko pleče; 5. šaljiv predmet. Ravnateljstvo si obeta, da se bo na ta način neprisakovano povzdignila umetnost v prestolnici Spodnje Bavarske, ker je ravnateljstvo mnenja, da ima svinjsko pleče več privlačne sile kakor kaka Schillerjeva drama.

* **Kako nastanejo srčne napake pri otrocih.** Pri otrocih se pojavijo čestokrat srčne napake, kajih postanek nam je zagoneten. Ako so preboleli otroci revmatizem, škrlatinko ali davico, tedaj nam je vzrok pač jasen, a drugače je, ako otroci niso nikoli imeli takih bolezni. Potem igra brezvomno prehlajenje veliko vlogo; saj je znano, da se otroci v tem pogledu prav nič ne pazijo, izpostavljajo se vsakemu vremenu, čestokrat le za silo oblečeni letajo okoli v mokri obleki, sedajo na mrzlo kamenje, mokra tla itd. Zato je dolžnost staršev, da varujejo otroke pred takšnim prehlajenjem.

* **Stanu primerni dohodki.** Avstrijskemu učiteljstvu zajamčuje § 55. stanu primerno plačo, a koliko je to, tega zakon ne pove. Tudi v Ameriki ne vedo, koliko je treba posamezniku dohodkov, da svojemu stanu primerno živi. V New Yorku teče že dolga tožba, ki naj to džene. Milijonar Tiffany je razdedil svojega načebudnega sina. Mladi Tiffany s tem seveda ni bil zadovoljen, in ko je oče umrl ter mu v oporoki odločil letnih 18.000 dolarjev, je silih brate, naj mu to sveto zvišajo na 64.000 dolarjev, češ, da vsaj toliko potrebuje za stanu primerno življenje.

* **Kakšen je Kuropatkin.** Dančenko piše v »Ruskem Slovu«, da Kuropatkin pregleduje ruske pozicije in obkope pred sovražnikom. On dela

tako kadar je bitka in kadar je mi. Ž njim hodi spremstvo generalnega štaba. Kuropatkin pazljivo pregleduje, ali so vojaki dobro zakriti, ali imajo pripravne pozicije za uspešno streljanje itd., potem zapove kateremu vojaku: »Idi sinko dobro zakrit (počaže mu cilj)« Na povelje: strljaj! izstrelji vojak na japonske pozicije, od koder takoj odgovore z živahnim streljanjem. Med tem pa gre Kuropatkin mirno in taho po obkopi, jih pregleda ter se razgovarja z vojaki, priporočuje jim, naj se dobro zakričajo. Japoneci streljajo vedno hujše. Kuropatkin hodi polsgoma da je, dok' se njegov štab trese za njegovo življenje. V takem strahu začne načelnik štaba knez Gagarin govoriti: »Vaše blagorodje, ni treba, da se tako izpostavljete nevarnosti.« Kuropatkin pa ga prime za roko rekoč: »Dragi knez! Vi zapovedujete spremstvu, a meni ne.«

* **Odkup novoletnega čestitanka.** Profesor N. je za novo leto svojim prijateljem in znancem pisal sledeče: »Nakazjam vam s tem, da letos ne razpošiljam novoletnih čestitk, ker se mi to zdi nepotrebnata razvada ter rajši podarim primeren znesek za mestne reveže. S spoštovanjem zdani profesor N. NB. Porabim to priliko, da vam pošljem najsrčnejše čestitke za novo leto.«

* **O trgovini z živim blagom** se poroča v časniku „Kattev“ iz Rusije sledeče: Trgovci z „živim blagom“ so prišli zopet do nevih zviač. Nastanijo se v kakem kraju, kjer se nadejajo dobre kupčije. Kot bogati in elegantni gospodje si znajo pridobiti zaupanje premožnih družin. Ti si seveda štejejo v čast, da sploh smejo občevati s takimi imenitnimi gospodi. Obiskujejo pa ti gospodje samo take družine, v kateri se nahaja kaka izvanredna krasotica. „Po večkratnik“ obiskih se „zaljubi“ bogati kavalir v domačo hčer. Konec vsega je, da prosi stariše za njeno roko, ki se mu redko odreče. Po poroki se poda „srečen“ mož s svojo ženico na ženitovansko potovanje na jug. Brzovlak ju popelje v Turčijo, kjer mlado ženo sprejmejo navidezni moževi sorodniki. Temu sledi bogata gostija. Neka sladka pijača zaziblje „srečno“ mlado ženo v sladko spanje iz katerega se vzbudi v turškem baremu. Marsikateremu izmed teh trgovcev se je posrečilo, v kratkem času po dvajset žen na tak način „osrečiti“. V posameznih slučajih, ki so prišli na dan, se je vendar posrečilo ruskemu konzulu, oprostiti obžalovanja vredne žrtve. Večina pa jih še zdihuje po haremih obskurnih Turkov, a zidovi so predebeli, da bi kdo slišal tugovanje nesrečne žrtve.

* **Ovratnice iz črnih mravelj** nosijo žene na otoku Nova Gvineja kot najodličnejši okras. Mravje, ki se rabijo v ta namen, imajo trdo, črnošvetlo oprsje ter žive po vrtovih. Domačini jim odgriznejo zadnji del života ter ga požró, glavo odtrgajo ter jo vržejo proč, z oprsje nanizajo na nit. Nevesta nekega poglavarja je imela tako ovratnico 11 čevaljev dolgo, za kar je bilo treba 1800 mravelj.

* **Spomenik krompirju.** Malo ljudi je, ki ne vedo, da je bil krompir pred kakimi 300 leti prinesen v Evropo iz Amerike ter je postal poglavitna hrana delavskim slojem. Na Nemškem so postavili nedavno na neki njivi spomenik iz granita v slavo krompirja s sledečim napisom: »Na tem mestu je bil leta 1748 za poskušnjo prvič posajen krompir.« V severnih nemških krajih posebno cenijo krompir, ker tam ne more uspevati žito.

* **Nova vera.** Nekemu mesarju in prekajalecu v Holeševeih je zadnji čas zmanjkal prekajenega mesa. Končno je našel pri nekem svojem pomočniku dve gnjati. Pomočnik je takoj priznal, da jih je vzel gospodarju. Pri okrajnem sodišču je vprašal sodnik obtoženca: „Zakaj ste pravzaprav ukradli gnjati?“ — „Ker me je k temu pritiral glad“ je odgovoril obtoženec. — „Kaj, zaradi lakote? To vendar ni mogoče? Mesarskim pomočnikom vendar ne more manjkati jedil?“ je začudeno pripomnil sodnik. — „Pri mojem mojstru pa je vendar temu tako“, je odgovoril obtoženi pomočnik, „moj mojster namreč pripada neki novi veri in zato ni kaj jesti pri njem.“ — „Kako naj to razumem“, je poizvedoval sodnik dalje. — „Jaz te stvari tudi ne razumen, je pripomnil pomočnik, „toda toliko verem, da vsled te vere, se ne sme mesa jesti, temuč le rastline, in ker ne jem rastlinske hrane, sem bil vedno lačen. Ako se ne motim, se imenuje nova vera „arianer“, pa še neka beseda je zraven.“ Sodnik se je začel smejati rekoč: „Sedaj že poznam to vero; to so vegetarijanci!“ — „Tako je!“ je zaklical veselo pomočnik, „tej veri pripada mojster in ker moj želodec ne prenaša leče, graha, repe in druge zelenjave, ki jo nova vera propisuje mojemu mojstru in ker sem dober katolik, priskrbel

Stanovanje

se takoj odda v hiši 81—1
na Gruberjevi cesti št. 1.
Več se izve istotam v I. nadstr.

Išče se izurjen

kurjač

k lokomobili, ki ima 10—20 konjskih moči. — Naslov, kam se morajo pošiljati ponudbe, pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

78—1

+Suhı+

slabotni, slabokrvni, bledični dobe prekrasno salito telo po kratki rabi moje odlikovane redilne moke Käthe

(zdravniško priporočeno) Damam bujen stas. Strogo pošteno. Karton stane fl 10. Po nakažnici ali po povzetju z navodilom vred. Glavna prodajalnica in razpoljalnica gospa Käthe Menzel 62—1

Dunaj XVIII. Schulgasse 3 I. nadstr. 64.

Najjinejše, vedno sveže

pustne krofe

kakor tudi vse druge 85—1

slaščičarske izdelke

priporoča

slaščičarna J. GOTTHARD
Ljubljana, Stari trg št. 6.

Stoj! Nečuveno! Stoj!

500 komadov za samo gld. 1.80. Prekr pozlač. 36urna preciz. ura na sidro z veriž. gre natančno, za kar se jamči 3 leta mod. sviln. moška kravata, 3 finti žepni robovi, moški prstan z imit. drag. kamenom, jantarjev ustnik za smodke eleg. damska troša (novost), prekr. žepno toal. ogled, usnj. denarnica, žepni nožek s prir., par mans. gumbov, 3 naprnsi gumbi iz doublezlate s pat. zapono, mičen album s 36 najl. sl. kam. sveta. 5 žaljivih predm. v veselje mladim in starim, prav koristen spisovnik, 20 koresp. predm. in še 400 različnih predmetov pri hsi neupoznavljivih. Vse skupaj z uro, ki je sama denarja vredna, samo gld. 18. Razposilja po povzetju ali denar naprej Windisch, IZVOZ ur. Krakov Št Z/I. Poš. predel 16. 93

Mlad trgovski sotrudnik

mešane stroke, priden in poštem, išče službe. Nastop po dogovoru. Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

ponudbe naj se pošljajo poste restante „Resno“ v Ljubljani. 84—1

Gospica

ki je obsolvirala trgovski tečaj, zmožna slovenskega in nemškega jezika, želi primerne službe v mestu ali na deželi.

Ponudbe naj se pošljajo poste restante „Resno“ v Ljubljani. 84—1

Lepo stanovanje

pred juž. kolodvorom v I. nadstr., obstoječe iz 3 sob, kuhinje, vrtca in pritiklin, se odda za februar na Cesti na južno železnico št. 26.

Več se poizve istotam. 89—1

Gospodična

veča slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, išče mesta v kaki ljubljanski trgovini.

Dopisi naj se pošljajo pod J. P. 1887, poste restante, Ljubljana.

Iščem spretnega in vestnega

delavca

večega računstva, ki bi opravljal obenem službo magacinerja in k temu spadajoča ročna dela. Prostec naj se s svojimi spriče ali in zahtevami direktno obrne do mene. Službo je tako nastopiti.

Valjčni mlin W. Jochmann v Ajdovščini.

Dr. Ernst Mayer

zdravnik 65

v Ljubljani

zopet ordinuje.

ALBIN WALLAND

specialist modernih sobnih

in dekoracijskih slikarij

v Ljubljani

Privoz štev. 3

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

80—1

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznan izvrsten Portland-cement v vedno jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpisne gledalne tlakovne in odporne trdote daleč nadkriti. Kakor tudi svoje priznano izvrstno agno.

Priporočila in spričevala raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: 3018—13

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Zaradi opustitve trgovine oblastveno dovoljena

popolna razprodaja ur

zlatih, srebrnih, nikljastih, jeklenih, stenskih,

ur na nihalo in budilk 3372—15

pod tvorniško ceno.

Popravila se sprejemajo in izražajo dobro in najcenejše.

FRIDERIK HOFFMANN

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 12.

AVGUST REPIČ

sodar Ljubljana, Kolezijske ulice 16 (v Trnovem) izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne

sode po najnižjih cenah.

Prodaja stare vinske sode.

J. S. Benedikt

v Ljubljani, Prešernove ulice v poslopu „Mestne hranilnice“.

Največja zaloga

klobukov

najnovejše façone.

→ Nizke cene. ←

Prodaja na drobno in debelo.

Centri brezplačno.

Odkovan z zlato medaljo na razstavi v Parizu 1. 1904.

Dragotin Puc

tapetnik in preprogar

Dunajska cesta št. 18

izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogni vse v to stroko spadajoče predmete lastnega izdelka.

Vodja ljubljanske podružnice pohištva prve kranjske mizarske

zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Pekarija

slaščičarna

in

kavarna

J. ZALAZNIK

Stari trg št. 21.

= Žiljalke =

Glavni trg 6

Sv. Petra cesta 26

Augst Agnola

Ljubljana

Dunajska cesta 13.

— Izborna

zaloga

namiznih in nastropnih svetilk, najnovejše vrste po nizkih cenah.

Usem svojim prijateljem in znancem, kateri so se me v moji težki bolezni k novemu letu spominjali, se iskrano zahvaljujem, ter jim klicem:

srečno

novo leto!

Franc X. Finz

okrožni zdravnik.

Želi se kupiti takoj v mestu

hišo z gostilno.

Ponudbe naj se pošljajo pod F. B. upravnštvo „Slov. Naroda“. 3854—5

Vsak dan sveže

pustne krofe

priporoča 3881—4

Rudolf Kirbisch

slaščičarna

Kongresni trg v Ljubljani.

Kaj je Seydlin?

Priznano

najboljša, po najnoviših izkrajanah higijene sestavljena in večkrat odlikovana kosmet.

ustna voda.

Dobi se v vseh boljših trgovinah.

Gotska vzajemna zavarovalna banka za življenje.

V Evropi največji zavod svoje vrste.

Stanje zavarovanj za življenje črez 1012 milijonov krov.

Doslej izplačana zavarovalna vsoča črez 517 milijon. krov.

Vsekdar visoki presežki pridejo zavarovancem neprikrjano v dobro, doslej se jima je povrnalo že 250 milijonov krov. Jako ugodni zavarovalni pogoji: nezapadnost takoj, neizpodbistnost in svetovna polica po dveh letih.

Natančnejša pojasnila in prospekt daje brezplačno:

ED. MAHR, zastopnik v Ljubljani

Židovske ulice štev. 4. 64—1

Privatna plesna šola

v dvorani hotela „pri Maliču“.

Dovoljujem si visokočastitemu p. n. občinstvu naznajati, da sem otvoril z novim

letom nov tečaj za odrasle, in sicer samo za žensinke.

Strokovni kurz za dame in gospode iz boljših redovin se

vsak ponedeljek ob 8. in vsak petek ob pol 8. zvečer, kjer se ponuja najmodernejši ples.

Prvi ameriški Boston in Pas d' Espagne po novi teoriji.

Po sebeni ure vsak čas dneva za privatne družbe v dvorani in v privatnih hišah.

Prijave in vpisovanja vsak dan od 3. do 5. ure popoldne v hotelu „pri Štonu“, soba št. 73.

z odličnim spoštovanjem

Giulio Morterra, plesni učitelj

Filipa Neusteinova

POSLAJENE odvajalne kroglice.

(imenovane prej Elizabeth kroglice)

že več let preizkušene in od mnogih odličnih zdravnikov pripravljene kot kroglice za prebavljanja ne motijo in so popoloma neškodljive. Ker so kroglice poslikane, jih naj vajo radi tudi otroci.

Skatljica s 15 kroglicami stane 10 vin., zvitek z 24 skatljicami, torej iz 120 kroglic samo 2 K. Kdor pošlje K 24 naprej dobti poštne prosto zvitki skatljic.

Priste samoo., č. ima vsaka skatljica na zadnji strani v rdečem tisku ob. prot. varst. znakmo „sv. Leopold“. Naše registrirane skatljice, našoda v embalaži morajo nositi podpis „Philipp Neustein, Apotheker“.

Philipp Neustein lekarna pri „Sv. Leopoldu“, Dunaj I., Plankengasse 8.

D. b. va se v vseh lekarolah.

Vabilo na naročbo „Ljubljanskega Zvona“.

„Ljubljanski Zvon“ praznuje letos svojo petindvajsetletnico.

Petindvajset let — dolga doba v sedanjih kratkoživnih časih, ko podjetje izpodriva podjetje, ko so se tudi pri literarnih započetjih često pojavlja trgovska spekulativnost in je v več nego enem pogledu čimdalje težavnejše, resno vršiti vzvišeno nalogu leposlovnega lista!

Lepo vrsto leposlovnih listov smo Slovenci že imeli, a niti eden ni učakal ni približno te starosti, ki jo je dosegel „Ljubljanski Zvon“, in to navzlic temu, da mu nikdar ni manjkalo grobokopov — ne skritih, ne očitih! „Ljubljanskemu Zvonu“ niso bila neznana razna nelepa prizadevanja, da bi se mu izpodkopala veljava in vpliv, a prezrl je vse, in niti tedaj, ko so ga devali brez vidnih razlogov na proskripcijski indeks, ni storil ničesar v svojo obrambo, smatrajoč tako bojevanje za nedostojno in zanašajoč se na moč resnice in nepremagljivost idej, ki jih zastopa in ki so določale vselej smer in pravec vsemu njegovemu delovanju! Mirno in samozavestno je hodil „Ljubljanski Zvon“ svojo ravno pot, vedno vzvišeni cilj pred očmi: privesti ljubljeni narod slovenski do prave duševne svobode, do istinite prosvete, do čiste, od nikakih nizkotnih namenov skaljene umetnosti! Mirno in samozavestno je hodil „Ljubljanski Zvon“ svojo pot, a zdaj, ko mu je praznovati svojo petindvajsetletnico, ne more njegovih velikih zaslug za naše slovstvo utajiti nihče!

Petindvajset let — dolga doba za obstanek leposlovnega lista še pri večjih narodih, kaj li pri nas Slovencih! Da ima naš list tako dolgo vrsto let za seboj, je najbojši dokaz, da je stvar, ki jo zastopa, dobra in da smatrajo oni sloji našega naroda, v katerih ima „Ljubljanski Zvon“ svojo zaslombo in ki jih po pravici zovemo cvet slovenske inteligence, njegov obstanek še vedno za živo potrebo — dejstvo, ki odpira našemu listu tudi za bodočnost najlepšo perspektivo! . . .

Tihi, brez hrupa hoče praznovati „Ljubljanski Zvon“ svojo petindvajsetletnico, prizadevajoč si samo, da se ne ohrani le na višini, do katere se je kot leposloven list popel, ampak da se dvigne po možnosti še više. Nikakih panegirikov, nikake glasne hvale si ne želi „Ljubljanski Zvon“ ob svoji petindvajsetletnici — hvalisanje, ki često nima drugega namena, nego prikrivati uboštvo, bodi drugim! — pač pa si želi tistih simpatij in tistega priznanja, ki se kaže v dejanski podpori, duševni in gmotni. Takih simpatij, takih dokazov priznanja prosimo iskreno, ker le tako je možno doseči smoter, za katerim so stremili vsi dosedanji uredniki „Zvonovi“, za katerim stremimo resno i mi, le tako je mogoče vršiti geslo: Vsekdar naprej!

Naj bi bili vsi zavedni Slovenci ponosni na list, kakršen je „Ljubljanski Zvon“, naj bi vsakdo po svoji moči pripomogel, da bi naš ugled, ki ga je zanesel „Ljubljanski Zvon“ v širni svet, nikdar ne zatemnel, in naj bi zlasti naši pisatelji nikdar ne zabilo, da gre zasluga za veljavo, ki jo je priboril „Ljubljanski Zvon“ slovenskemu imenu celo v inozemstvu, v prvi vrsti njim in nikomur drugemu! Ta zavest naj bi jih izpodbjala in bodrila še k nadaljnemu požrtvovalnemu delovanju!

Program ostane „Ljubljanskemu Zvonu“ dosedanji, ni nam ga torej treba objavljati iznova. Da ni povoda izpreminjati ga, za to govori dejstvo, da se število naročnikov in sotrudnikov „Zvonovih“ množi, kar priča, da so zadovoljni z njim oboji.

A če bi bilo odveč, razvijati iznova načela, ki so nam merodajna pri urejevanju lista, bodi nam pa vendar dovoljeno, podati kratek prospekt za bodoče leto, iz katerega prijatelji „Ljubljanskega Zvona“ izprevidijo lahko, da smo storili vse, da postane 25. letnik „Zvonov“ vreden vrstnik svojih prednikov.

S poetiškimi proizvodji priznanih naših pesnikov in pesnic je „Ljubljanski Zvon“ še vedno bogato založen, a obljudjenih mu je tudi mnogo lepih novih stvari.

Da radi pripovednih spisov „Ljubljanski Zvon“ v preteklem letu niti za hip ni prišel v zadrego, so se njegovi čitatelji lahko uverili. Še manj skrbi imamo v tem pogledu za prihodnje leto. Kakor smo že lani omenili, piše gosp. dr. Ivan Tavčar za naš list velik zgodovinski roman „Izza kongresa“. Žalosten dogodek, ki je gosp. pisatelja pretresel tako, da je moral prekiniti svoje delo, je vzrok, da s priobčevanjem njegovega spisa ne moremo pričeti že v začetku leta. Najbrž se zgodi to s pričetkom drugega polletja. Roman bi zaradi obsežnosti itak ne mogel iziti ves v enem letu!

Priobčevati pa začnemo v prvi številki prihodnjega letnika daljšo povest gospoda Ivana Cankarja. Od tega pisatelja hranimo tudi še drugo, krajšo povest. Od drugih pisateljev imamo na razpolago sledeče daljše in krajše povesti: „Zmaga“, „Etape“, „Kmečka povest“, „Stroj“, „Iz dnevnika nezveste žene“, „Tajne sile“, „Zločinec“, „Nadčlovek“ in druge. Gospod Milčinski nam je naklonil svojo šaloigro „Brat Sokol“, ki se uprizori v kratkem na našem odru, in pa satiro „Davorin Trn in pogrebno društvo zadnja čast“. Gosp. Engelbert Gangl nam je poslal povest „Devojka in žena Mare“, a spiše za nas še povesti „Smrt kapetana Hrnjaka“ in „Izgnance“. Od gospoda J. Trošta imamo povesti „Zamolčani odgovor“ in „Gospa Ela“.

Veselilo bo naše čitatelje slišati, da nas namerava gospod dr. Ivo Šorli poslej redno zalagati s črticami in krajšimi povestmi. Enako podporo sta nam obljudila tudi gosp. Josip Kostanjevec in gospa Zofka Jelovšek.

Od številnih člankov, ki smo jih bili obljudili lani, smo mogli letos zaradi nedostatnosti prostora priobčiti le nekatere. S posebnim veseljem naznanjam, da namerava gosp. Pavel Grošelj v novem letniku nadaljevati svoje zanimive „Zapiske“, ki so po pravici vzbujali toliko pozornost, ter razpravljalci pod posebnimi zaglavji o interesantnih in važnih prirodoslovnih problemih.

Eden prvih člankov, ki jih priobčimo prihodnje leto, bode gosp. Janeza Trdine prezanimivi spis „Dve ljubici“, s katerim bodo čitatelji „Ljubljanskega Zvona“ prav posebno zadovoljni.

Na vrsto pride dalje spis „Herbert Spencer“, ki nam ga je napisal gosp. dr. Ivan Žmavc, da se seznanijo „Zvonovi“ čitatelji nekoliko natančneje s tem „filozofom razvoja, napredka in svobode“. Isto tako objavimo že lani obljudljene „Črtice o burji“ iz peresa g. dr. Hinka Dolenca.

V članku „Četrto stoletje slovenskemu slovstvu na braniku“ bo očrtal gosp. dr. Tominšek objektivno pomen in zasluge, ki jih ima „Ljubljanski Zvon“ za naše šlovstvo.

Izmed potopisov objavimo „Italijanske vtiske“ gosp. dr. Vladimirja Foersterja. Potopisov nam pošlje tudi gosp. Petruška iz Rusije.

Posebno lepih stvari prinese „Ljubljanski Zvon“ prihodnje leto izpod peresa gosp. dr. Fr. Derganca, in sicer ciklus „Pozabljeni pesmi“, dalje vrsto beletristično-filozofsко-političnih obrazov pod skupnim naslovom „Izpod Smoka in Semeniča“ ter daljši spis „Materijalizem“, v katerem obravnava gosp. pisatelj historično in aktualno to filozofsko strujo. Zanimivih člankov so nam obljudili dalje gosp. dr. Ivan Prijatelj, ki biva sedaj v Parizu, gosp. dr. J. C. Oblak in gosp. dr. Janko Šlebinger.

Izmed manjših stvari, ki so nam na razpolago, naj navedemo tu samo članek „Kdaj je bil Trubar v Loki“, ki nam ga je napisal gospod prof. Luka Pintar.

Tudi listek ostane v „Zvonu“, kakršen je bil dosedaj. Upamo pa, da se število onih naših sotrudnikov, ki so nam pošiljali prispevkov za listek, še pomnoži. Opozarjam na to, da plačuje „Ljubljanski Zvon“ tudi za krajše stvari nagrade. Ako kdaj kdo nagrade ni prejel, je vzrok temu samo to, ker se ni vedelo za njegov naslov. Dogodi se to zlasti lahko ob začetku in koncu počitnic, in naj bi nas iz tega vzroka vsi oni naši sotrudniki, ki izpreminjajo med letom svoje bivališče, vselej takoj o tem obvestili ter nam natanko navedli svoj naslov! — Ker nam je prostor za listek tesno odmerjen, si želimo zanj kolikor mogoče kratkih, a jedrnatih in aktualnih dneskov.

Končno naj omenimo še, da izide „Ljubljanski Zvon“ za svojo petindvajsetletnico v novi opremi. Sliko na ovitku, novo glavo in nove začetnice je izgotovil mladi umetnik naš, akad. slikar gosp. Maksim Gaspari. Kar daje umotvorom, ki jih predstavljajo njegove risbe, posebno vrednost, je dejstvo, da so vzklike vse iz domačih motivov.

Tako upamo, da bo prihodnji letnik „Ljubljanskega Zvona“ docela ugajal.

„Ljubljanski Zvon“ izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezkih ter stane za vse leto 9 K 20 h, za pol leta 4 K 60 h, za četrt leta 2 K 30 h. Za vse neavstrijske dežele znaša naročnina po 11 K 20 h na leto. — Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.

Uredništvo „Ljubljanskega Zvona“.

Višjega stavbnega zdravnika
in fizika dr. Schmida znamenito
olje za sluh

odstranja hitro in temeljito nastalo
gluhoto, tečenje iz ušes,
šumenje po ušesih in na-
gluhost tudi ako je že zastaran.
Šteklenica stane 2 gld. z navodilom
o uporabi. Dobiva se samo v lekarni
pri „Črnom orlu“ na Novem
trgu v Celovcu. 3147-6

se morajo skrbno varo-
vati pred vsako nesnago

ker se po tej lahko vsake tudi najmanjša rana

ravvije v zelo hudo, težko ozdravljivo ranu. Že

40 let se je izkazalo mečino vlačno mazilo, tako

imenovano **prasko domače mazilo**, kot za-

nešljive sredstvo za rane.

To vzdržuje rane

čiste, obvarjuje iste, olajšuje vnetje in bolečine,

iliadi in pospešuje zaceljenje.

Razpoložja se vsak dan.

Proti predplačniku K 8-16

se pošljeno 4/1 pušice ali

3-88 6/2 pušice ali 4-60

6/1 ali 4-96 9/2 pušice

postno prosti na vsako

postajo avstro-ogrsko mo-

narhje.

Vsi deli embalaže imajo zakonito de-

ponovan varstveno znamko.

Glavna zaloga
B FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj
lekarna „pri črnem orlu“
Praga 2678-9

Malá strana, ogel Nerudove ulice 203

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ljubljani se dobiva pri go-
spodini lekarjih: G. Piccoli, U.
pl. Trnkoczy, M. Marcetschlä-
ger, J. Mayr.

Pravkar izšlo:
Janez Trdina.
Verske bajke, stare in nove,
Bajke in povedi o Gorjancih.

Zbranih spisov knjiga 2. 23-1

Ko je bil začel Trdina v 1. letniku
„Ljubljanskega Zvona“ l. 1881. priob-
čevati svoje bajke in povedi, je ostromel
slovenski svet nad bogato zakladnico
domišljije naroda, bivajočega ob do-
lenjskih Gorjancih, začudil pa se je
tudi nad obliko, v kakršni jih je pi-
satelj podal. Snov, slig., jezik, vse
je bilo pristno narodno. Nabirajoč
narodno blago in priobčuje ga šir-
šemu svetu, ponarodnel je pisatelj sam

Trdino spise priporocamo z
mirno vestjo kot najlepši književni
dar, in sicer:

„Bajovi huzarji in Iliri“

broš. 3 K, s poštnino 3 K 20 v.
eleg. vez. 4 K 50 h. s poštnino 4 K 70 h.

**Verske bajke in Bajke in
povedi o Gorjancih.** I.

broš. 2 K, s poštnino 2 K 10 h.
eleg. vez. 3 K 20 h, s poštnino 3 K 40 h.

Dobiva se v založništvu

Lav. Schwentnerja
v Ljubljani
Prešernove ulice 3.

**Higieničko
razpraševanje**
stanovanj, tovar-
niških lokalitet itd.
Telefon štev. 155.

VREDNOST

okuene hrane se ne kaže samo v večjem, z jedjo zadrženim užitku, kajti čim bolj okusna je hrana, tem lažje jo prebavi želodec in tem bolje se porabijo njene redilne snovi. To nam pojasni vseh 68

MAGGI-jeve ZAŠCIMBE za JUHO in JEDILA.

Ta je za skrbno gospodinjo preskušeno ceno sredstvo, ki podeli slab mesni in Bouillon-juhi, polivkam, zelenjavam, jajčnim jedem itd. močan, prijeten okus. Ker je zelo izdatno, se ne sme nikdar preveč pridejati! Šele, ko je jed gotova, naj se pridene! — Dobiva se v vseh trgovinah s kolonialnim blagom, delikatesami in drogerijah, v stekleničkah od 50 h (če se potem napolni od 40 h) naprej.

Maggi-jeva odlikovanja: 4 velike nagrade, 26 zlatih kolajn, 6 častnih diplom, 5 častnih nagrad. Šestkrat brez tekmovanja, med drugim: 1889 in 900 l. na svetovnih razstavah v Parizu. (Julij Maggi, sodnik o razpisanih nagradah.)

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fondi: 29,217.694.46 K. izplačane odškodnine in kapitalije: 78,324.623.17 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z vsekozi slovensko narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, česar pisarne so v lastnej bančnej hiši
v Gospodskih ulicah štev. 12.

Zavaruje poslopja in premične proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skoda cenjuje takoj in najkulantnejše Uživa najboljši sloves, koder posluje

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Več sto lepih, suhih

mečesnovih plobov

proda po primerni ceni

Josip Fajdiga, trgovec z lesom
v Kamniku. 3566-9

Založnik zveze c. k. av. drž. uradnikov

K. Košak

zlatar

Ljubljana, Prešernove ulice 5
priporoča slav. občinstvu svojo

veliko zalogo
zlatnine in srebrnine,
briljantov in diamantov
in drugih v njegovo stroko
spadajočih stvari
po najnižjih cenah.

Nujno svarilo.

Častito občinstvo v njega lastnem interesu opozarjam, da se delajo poizkusi rastlinsko mast pod različnimi imeni in znankami po- veličevati in spravljati na trg.

Pred nakupom takih malovrednih ponareb nujno svarimo, zaka- le po našem, v vseh državah patentovanem načinu napravljeni

KUNEROL

je dokazano prva in najboljša
rastlinska mast, ki je kot najčišča jedilna mast
priznana od avtoritet.

2568-15

Popolno nadomestilo za surovo
maslo, svinjsko maslo, maslo itd.

Zahajtev „Kunerol“ v vsaki boljši prodajalnici

jestvin. V kraju, kjer se „Kunerol“ še ne dobiva,

pošljamo poskusne poštne škatlike po okoli 5 kg

brutto po 6 K 50 h za škatlico, franko na vsako

avstro-ogrsko pošto proti povzetju. Za razpeče-

valce po zeleznicu v zavirkah po 1/4, ali 1 kg,

zabojih pa od 10 kg naprej.

Za grossiste prednostne cene!

Brošure in zdravniška izpravevajo zastonj.

Prva in najstarejša tovarna za rastlinsko mast

v monarhiji

Emanuel Khuner & sin

Dunaj XIV/2. Etablirana 1880.

Dobra kuharica

je izšla

spisala Minka Vasičeva

je izšla

v založništvu Lavoslava Schwentnerja v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obseg na 576 straneh več nego 1300 receptov za pripravljanje zajokusnejših jedi domače in tuje kuge, ima 8 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezane.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjaka stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umetnega jezika fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih ku- harskih knjigah nenavadne opreme, in končno varčna gospodnja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego znane nemške kuhrske knjige.

70-1

**Higieničko
razpraševanje**
stanovanj, tovar-
niških lokalitet itd.
Telefon štev. 155.

Vacuum Cleaner

Peter Matelić

3443-13

zavod za snaženje stanovanj

Skofje ulice št. 14.

Ljubljana

**Preproge,
pohištvo**
se sprejema za sna-
ženje in shranjevanje.

Telefon štev. 155.

Schicht-ovo štedilno milo
z znamko „jelen“.

Zahajte pri nakupu
Schicht-ovo štedilno milo
z znamko „jelen“.

Uno je zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdo hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perlu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

1082-14

Dobiva se povsod!

Ustje (Češko)

Juri Schicht
največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje (Češko)